

Program för hållbar ekonomi 2020–2026

Stadsfullmäktige 11.6.2020

Sisällys

Inledning	2
Stadens ekonomiska läge och anpassningsbehov	3
Olika scenarion för anpassning av ekonomin	6
Stadens skattefinansiering	12
Klientavgifter	14
Sammandrag av strukturella besparingar	15
Koncernförvaltningen	16
<i>Koncernledningen och centralen för förvaltningstjänster</i>	16
<i>Stadsutvecklingen</i>	17
Social- och hälsovårdssektorn	18
<i>Barn- och familjetjänster</i>	18
<i>Tjänster för vuxna</i>	18
<i>Äldreomsorg och handikappservice</i>	18
Bildningssektorn	19
<i>Utbildningstjänsterna</i>	20
<i>Tjänster inom småbarnspedagogik</i>	20
<i>Kultur- och fritidstjänsterna</i>	20
Räddningsverket i Östra Nyland	22
Affärsverken	23
<i>Affärsverket Borgå vatten</i>	23
<i>Affärsverket Borgå lokalservice</i>	24
<i>Affärsverket Kungsvägens arbetshälsa</i>	24
Digitalisering samt effektivisering av interna processer	26
Personalen	27
Investeringar	28
Sammanfattning av nämndernas, direktionernas och påverkandeorganens utlåtanden	34
Sammandrag av respons av invånarna och personalförfrågan	37

Inledning

Stadens ekonomi håller på att hamna i en tydlig och djup ekonomisk kris under våren 2020. Coronavirusepidemin påverkar starkt stadens inkomster och utgifter, särskilt under åren 2020 och 2021.

Ekonomiskt anpassningsbehov

Enligt aktuella uppskattningar kommer coronakrisen att försvaga stadens ekonomi med cirka 15–20 miljoner euro i år. Nästa år kommer särskilt specialistsjukvårdskostnaderna att stiga och influtna skatteinkomster blir mindre än väntat. Regeringen har i vårens ramförhandling lovat stöda kommuner ekonomiskt men statens stöd motsvarar inte på långa vägar hela anpassningsbehovet.

Staden har dessutom redan före coronavirusepidemin haft ett strukturellt anpassningsbehov på cirka 10 miljoner euro eftersom stadens ekonomi under de senaste åren har varit i balans i hög grad tack vare konjunkturutvecklingen av samfundsskatten. Utan samfundsskattens gynnsamma konjunktur hade stadens ekonomi haft underskott redan under de senaste åren.

Kartläggningen av stadens strukturella anpassningsalternativ inleddes redan i början av året före coronavirusepidemin. Under de senaste veckorna har denna kartläggning utvidgats och fördjupats märkbart på hela stadskoncernens nivå för att man kan finna passande botemedel för balansering av ekonomin.

Balansering av ekonomin är ändå inte lätt. Balansering av stadens ekonomi kräver flera åtgärder på stadens alla sektorer, och i balanseringen ska man uppskatta både inkomster och utgifter.

De största sektorerna har naturligtvis de största möjligheterna angivna i euro. I jämförelse med andra kommuner är kostnaderna för bildningssektorn i Borgå relativt höga medan behovsstandardiserade social- och hälsovårdsutgifter visar att Borgå är effektivare än genomsnittet.

Det är mest förnuftigt att balansera ekonomin med sådana strukturella åtgärder vars inverkan är långvariga och som inte i onödan försämrar servicen för kommuninvånarna. Det är väsentligt att spara från stadens externa utgifter (inte interna), vilka direkt påverkar stadens driftsekonomi. Investeringarna påverkar driftsekonomin men under många år. Investeringarna fördelas till årliga avskrivningar i driftsbudgeten. Investeringarna har också indirekta konsekvenser för driftsekonomin (till exempel utgifter för vård, städning osv.). Investeringarna är också sinsemellan olika. En del av investeringarna hämtar inte alls inkomster i driftsekonomin. En del av investeringarna hämtar inkomster i driftsekonomin, och betalar sig tillbaka under åren.

Det är möjligt att i någon mån höja stadens inkomstskatte- och fastighetsskattesatser samt klientavgifter men dessa ökar invånarnas avgiftsbelastning och försvagar för sin del stadens dragningskraft. Det finns troligen behov av att höja stadens skattesatser för år 2021, men sparåtgärder och andra strukturella lösningar minskar på trycket att höja skattesatserna. Stadens länestock har växt kraftigt under de

senaste åren. Vid utgången av förra året var stadens lånebelopp cirka 172 miljoner euro medan länestocken år 2015 var cirka 115 miljoner euro. Att anpassa ekonomin med skuld är inte en vettig lösning på lång sikt, utan det flyttar problemen till kommande generationer.

Program för hållbar ekonomi 2020–2026

Balanseringen av ekonomin kräver en bred genomgång av handlingssätten och prioritering. Arbetet under de senaste veckorna har resulterat i detta av stadens tjänsteinnehavare utarbetade **program för hållbar ekonomi 2020–2026** med vilket stadens tjänster, strukturer och investeringar betraktas också för tiden efter coronakrisen.

Programmet är bara ett utkast och det erbjuder möjlighet att diskutera hur stadens verksamhet utvecklas och vad man särskilt prioriterar.

Stadens program för hållbar ekonomi innehåller följande helheter för åtgärdsförslag:

- strukturella anpassningsåtgärder
- prioritering av investeringar
- personalarrangemang
- klientavgifter
- skattesatser

Varje helhet innehåller flera exaktare åtgärder, konsekvensbedömningar och analyser. I fråga om skattesatser och klientavgifter har man tagit upp för- och nackdelar med höjningen av dem.

Borgå kan också i fortsättningen erbjuda högklassiga tjänster, bra boende och stadsliv samt göra riktade investeringar. Man måste ändå pruta på något för att man kan bygga en hållbar framtid.

Också efter coronavirusepidemin står staden inför många utmaningar. Staden strävar efter en ökning av invånarantalet trots att nativiteten minskar, befolkningen åldras och stadsmiljön utvecklas. Samtidigt kan omvärlden också i fortsättningen förändras snabbt t.ex. med social- och hälsovårdsreformen.

En ekonomi i balans gör det också i framtiden möjligt att staden kan göra sina val och fatta beslut själv.

Respons under beredningen

Ett utkast till ett program för hållbar ekonomi offentliggjordes 5.5.2020. Staden fick 305 responsvar på utkastet av invånarna via en webblänk, över 250 svar på personalenkäten samt utlåtanden från social- och hälsovårdsnämnden, stadsutvecklingsnämnden, bildningsnämnden, affärsverkens direktorer och utbildningssektioner, ungdomsfullmäktige samt från äldre- och handikapprådet.

Uppföljning

Programmet för hållbar ekonomi ska följas noga och därför utses en uppföljningsgrupp för att följa programmet.

Stadens ekonomiska läge och anpassningsbehov

Stadens ekonomi har i ljuset av flera indikatorer huvudsakligen varit i balans under de senaste åren. Staden har influtet överskott i balansräkningen, årsbidraget har räckt till avskrivningar och stadens skuldbelopp på hela landets nivå ligger nära genomsnittet för kommunerna.

Stadens ekonomiska läge höll ändå på att försvagas redan före coronavirusepidemin, och i början av året uppskattade man att staden har ett årligt strukturellt anpassningsbehov på cirka 10 miljoner euro. Utöver detta kommer coronavirusepidemin att försvaga stadens ekonomi med cirka 15–20 miljoner euro år 2020.

Coronakrisen kommer också att ha en märkbart försvagande effekt på inkomster och utgifter år 2021.

Strukturellt anpassningsbehov 10 miljoner euro

Enligt stadens ekonomiplan 2020–2022 höll resultatet på att ha ett underskott på 10–15 miljoner euro åren 2021 och 2022. Den försvagande utvecklingen föranleds av flera faktorer och redan före coronakrisen uppskattade man att stadens ekonomi har ett strukturellt anpassningsbehov på cirka 10 miljoner euro.

Stadens ekonomi har varit i balans i stor utsträckning tack vare goda samfundsskatteintäkter. Stadens samfundsskatteintäkt har stigit till över 32 miljoner euro år 2019, medan den typiska intäkten på 2010-talet har varit cirka 15 miljoner euro.

Stadens verksamhetsutgifter växte till och med 6,2 procent år 2019, vilket inte är hållbart på lång sikt. I synnerhet kommer social- och hälsovårdsutgifterna att tydligt stiga till följd av att befolkningen åldras.

År 2019 försämrades värden för ekonomiska strategiska indikatorer i sin helhet från fjolåret. Årsbidraget räckte inte helt till avskrivningar och lånebeloppet per invånare steg fortfarande. De strategiska indikatorerna visar att stadens investeringstakt och skuldsättning har varit för kraftiga med hänsyn till inkomstfinansieringen.

Stadens statsandelsinkomster minskar på grund av ett utjämningsavdrag som ingår i statsandelarna. År 2019 avdrogs det cirka 6 miljoner euro från Borgås statsandelar på grund av utjämningsystemet för kommunernas statsandelar. Utjämningsavdraget räknas med dröjsmål, så i detta skede vet man att utjämningsavdraget för Borgå kommer att vara cirka 9 miljoner euro år 2020 och över 13 miljoner euro år 2021.

Coronakrisen medför ett anpassningsbehov på 15–20 miljoner euro

Coronavirusepidemin kommer att försvaga Borgå stads ekonomi med cirka 15–20 miljoner euro år 2020 (utan specialsjukvård). Summan motsvarar intäkterna från cirka två procentenheter av inkomstskattesatsen.

De största konsekvenserna föranleds av att stadens skatteinkomster försvagas, avgiftsinkomster minskarna och samtidigt ökar särskilt social- och hälsovårdsutgifterna. I någon mån uppstår det också besparingar, såsom i måltidstjänster och skolskjutsar, som delvis påverkar positivt på stadens ekonomi.

Hur stora konsekvenserna är påverkas helt av i vilken utsträckning och hur länge de exceptionella förhållandena varar, och hur företagsverksamheten samt konsumenternas förtroende återhämtar sig från krisen. Också stadens egna anpassningsåtgärder påverkar slutresultatet.

I detta skede har man bedömt coronakrisens konsekvenser för Borgå med hjälp av den bästa kunskap som finns. Bedömningen bygger på förmodandet att krisens värsta fas varar cirka 3 månader.

Krisen kommer att försvaga stadens ekonomi ytterligare år 2021.

Samfundsskatteintäkterna kommer att rasa

Samfundsskatteintäkterna kommer att minska tydligt. Efterfrågan har i flera företag tvärstannat och utgifterna kan inte anpassas på motsvarande sätt. Samfundsskatteintäkterna nästan halverades åren 2008–2009 på grund av finanskrisen. Kommunförbundet har uppskattat att samfundsskatteintäkterna minskar med 26 procent i år.

Borgås fördelningsandel av samfundsskatten för år 2020 steg från fjolåret, så i detta skede uppskattar man att samfundsskatteintäkterna i år minskar med cirka 20 procent och försvagar Borgå stads ekonomi med cirka 6–7 miljoner euro.

Kommunalskatteintäkten försvagas

Kommunalskatteintäkten minskar på grund av coronakrisen när företagen permitterar och säger upp sin personal, småföretagarnas förvärsinkomster försvagas och resultatbonus eller motsvarande betalas inte mer som tidigare.

Kommunalskatteintäkten förväntas minska med minst cirka 2–3 procent jämfört med budgeten. Detta kommer att försvaga stadens ekonomi med cirka 4–6 miljoner euro.

Klientavgiftsintäkterna minskar

Klientavgiftsintäkterna kommer att minska. Borgå har redan nedsatt klientavgifter för småbarnspedagogiken, om barnen hålls hemma under coronavirusepidemin. Simhallar, lokalitetshyror, motionslokaler o.d. medför förluster av avgiftsintäkter. I Borgå förväntas klientavgifterna minska med cirka 1,5–2,0 miljoner euro år 2020.

Utgifterna stiger

Social- och hälsovårdssektorns utgifter kommer att stiga avsevärt när det behövs bl.a. mer personal, vikariearrangemang och vårdartiklar. En grov preliminär uppskattning är att stadens egna social- och hälsovårdsutgifter stiger med cirka 2–3 procent till följd av coronaepidemin, vilket medför tilläggsutgifter på cirka 3–4 miljoner euro till staden.

Dessutom kommer specialsjukvårdsutgifterna att stiga tydligt men det är utmanande att uppskatta hur de allokeras på olika år. I dagsläget ser det ut som om att specialsjukvårdsutgifterna kommer att stiga särskilt år 2021, om inte starka anpassningsåtgärder vidtas. På grund av krisen kommer en del av efterfrågan på hälsovårdens icke-brådskande tjänster att gå över till hösten och år 2021.

Räddningsverket har bedömt att i och med de värsta scenarierna ökar kostnaderna för övertidsarbete betydligt. Coronaviruset påverkar utbildningssektorn påtagligt när skolornas och daghemmens verksamhet omorganiserar. När arbetslösheten stiger ökar kostnaderna för sysselsättningsåtgärder. Samhällets olika aktörer har dessutom stödbehov.

Samtidigt har flera av stadens utvecklingsprojekt och evenemang lagts på is, och detta ger också indirekta kostnader.

Statens åtgärder

Regeringen har i samband med vårens ramförhandlingar föreslagit att kommunekonomin i år ska få ett stödpaket på minst 1 miljard euro. I statens tilläggsbudget 2.6.2020 beslöts att stödpaketets storlek är 1,5 miljarder euro.

Exakta kalkyler om hur stödet ska fördelas mellan kommunerna har ännu inte gjorts. Enligt tilläggsbudgeten kommer stödet att riktas bl.a. på basen av samfundsskatter, kommunalskatter och invånarantal. En del riktas därtill direkt till sjukvårdsdistrikten.

Beroende på fördelningsgrunder och deras viktvärden uppskattas Borgås andel av stödet att vara cirka 14–16 miljoner euro.

Staten har inte angett hur mycket stöd som ges kommunerna efter år 2021 men man kan anta att kommunerna kommer att ha märkbara anpassningsbehov på grund av coronan också under de kommande åren.

Anpassningsalternativ

Stadens ekonomi ska anpassas så, att stadens ekonomi befinner sig i en skälig balans också efter coronakrisen. Detta förutsätter märkbara anpassningsåtgärder och flera anpassningsåtgärder.

Utgifter ska skäras ned på många sätt. Särskilt strukturella sparåtgärder kan minska utgifter utan att tjänsterna för Borgåbor försvagas väsentligt. Verksamhetslokaler och servicenätverket kan utnyttjas effektivare, driftsekonomiska upphandlingar kan prioriteras och senareläggas till framtiden, interna processer kan utvecklas och digitaliseringen kan utnyttjas bättre och genom personalarrangemang kan man spara i personalutgifter.

Investeringar ska prioriteras och gallras i den mån det är möjligt. Staden har redan under de senaste åren investerat kraftigt och länestocken har stigit kraftigt. Även i fortsättningen behövs det riktade investeringar men investeringsnivån ska befinna sig på en hållbar grund. En hållbar årlig investeringsnivå är cirka 20–30 miljoner euro.

Inkomstbasen kan göras större genom att höja kommunalskattesatsen och/eller fastighetsskattesatsen samt klientavgifter. Kommunalskattesatsen är i dagsläget högre än genomsnittet i kommunerna i Nyland (indikator i stadsstrategin). Fastighetsbeskattningen är i staden numera rimlig. Lagstiftningen reglerar nivån på flera klientavgifter, vilket för sin del begränsar stadens möjligheter att höja dem.

Om stadens ekonomi inte anpassas betydligt, kommer den att få underskott och staden blir ännu mer skuldsatt. Vid utgången av förra året var stadens länestock cirka 172 miljoner euro medan länestocken år 2015 var cirka 115 miljoner euro.

De övriga utmaningarna finns ännu kvar

Coronakrisen har inte tagit bort de utmaningar och förändringar i omvärlden som man redan tidigare hade kännedom om.

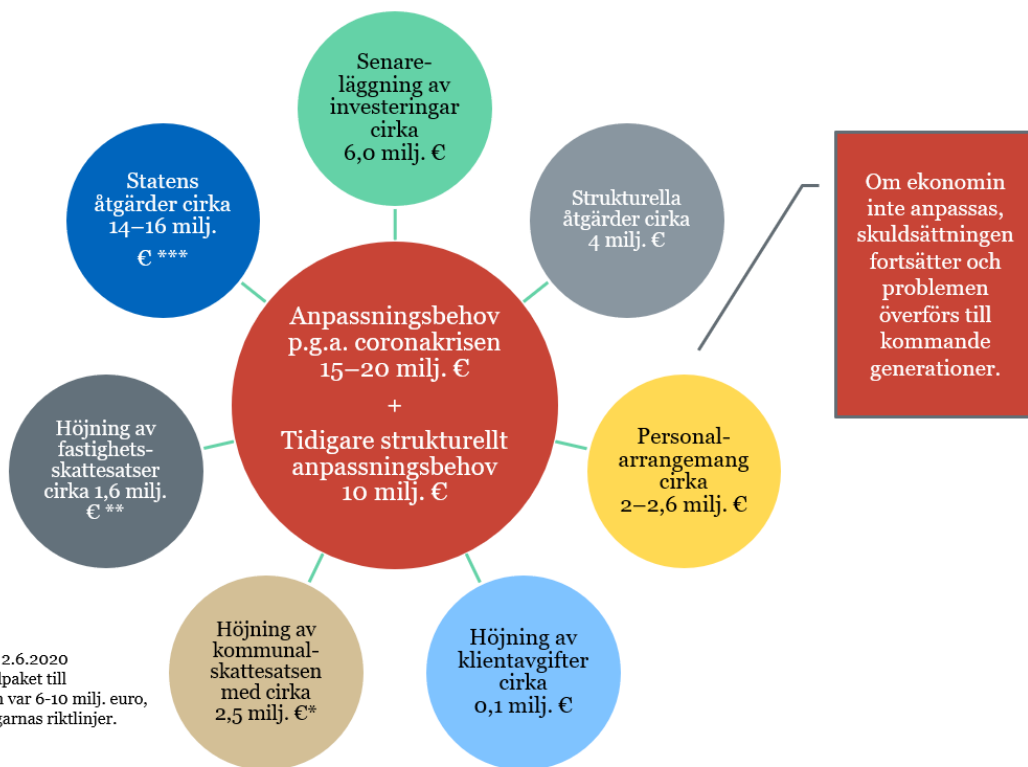
Omvärlden kan förändras snabbt i och med att riksomfattande eller regionala projekt blir av. Den eventuella social- och hälsovårdsreformen eller en separat lösning för Nyland skulle skaka stadens serviceproduktion och finansiering i grunden.

Om reformen genomförs minskar stadens skattefinansiering betydligt, och kommande investeringar måste göras med ett mindre finansieringsunderlag. Samtidigt skulle ekonomins anpassningsbehov övergå starkare till utbildningstjänstens och stadsutvecklingens tjänster.

Regeringen håller fortfarande på att ge kommunerna mer uppdrag, och t.ex. förlängningen av läropliksåldern och den nya vårdardimensioneringen är fortfarande under beredning.

Samtidigt håller staden fortfarande på att växa, nativiteten minskar och befolkningen åldras. Detta förutsätter också i fortsättningen nya slags tjänster, utvecklingsåtgärder och utnyttjande av digitaliseringen, en ny slags stadsmiljö samt riktade investeringar.

De mest centrala sätten att anpassa ekonomin

* 0,25 %-enhets höjning
** nivåförhöjning 10 procent
*** uppskattningen baserad på statens 2.6.2020 tilläggsbudgets 1,5 miljarder euros stödpaket till kommunerna. Tidigare uppskattningen var 6-10 milj. euro, som baserade sig på budgetförhandlingarnas riktlinjer.

Olika scenarion för anpassning av ekonomin

De olika anpassningsåtgärdernas följder för utvecklingen av stadens driftsekonomi kan skisseras upp med olika scenarion.

För att bedöma konsekvenserna har det utarbetats fyra olika scenarion, vilka representerar båda ytterligheterna av alternativen. Utgångspunkten för det första scenariot är en uppdaterad budget för åren 2020 och 2021, där inga anpassningsåtgärder beaktas.

Det andra scenariot utgår från alla de anpassningsåtgärder som presenteras i programmet för hållbar ekonomi. I det tredje scenariot beaktas endast anpassningarna i fråga om beskattning och investeringar. I det fjärde scenariot beaktas anpassning endast i fråga om att dra ner på utgifter och att flytta investeringar.

Utgångspunkten för scenarioberäkningarna har varit Borgå stads preliminära budgetram som utarbetades i februari 2020 - före coronakrisen. Bedömningen har uppdaterats så att det kommunalekoniska programmens prognoser våren 2020 samt Kommunförbundets, skatteförvaltningens och finansministeriets nyaste beräkningar beaktas. I beräkningarna beaktas också stadens budgetutfall i början av 2020 och uppskattningarna i årets första delårsrapport.

Beräkningen innehåller inte stadens affärsverk eller koncernbolag. För att kunna jämföra de sektorvisa uppgifterna, slopades reserveringen för banan (2 milj. euro) från budgeten 2020 och lönereservationen på 1,5 miljoner euro har delats mellan sektorerna.

Beräkningar och prognoser är alltid osäkra, och situationen efter coronakrisen är exceptionellt osäker. Beräkningarna gjordes dock med den bästa tillgängliga informationen och med så realistiska uppskattningar som möjligt.

Scenario 1: ingen anpassning

I det första scenariot uppdateras stadens budgetprognos 2020 och görs en prognos för år 2021 men inga anpassningsåtgärder har beaktats, inte heller eventuella statsbidrag.

Driftsutgifterna år 2020 har uppdaterats enligt stadens delårsrapport och övriga uppskattningar. Jämfört med den gällande budgeten har det i social- och hälsovårdssektorns utgifter lagts till en överskridning på 5,7 miljoner enligt delårsrapporten.

Ändringen av verksamhetsbidraget år 2021 uppskattas vara 2,7 procent, vilket motsvarar utgiftsutvecklingen våren 2020 enligt det kommunalekoniska programmet.

Enligt den preliminära budgetramen delas utgifterna mellan sektorerna så att social- och hälsovårdssektorns verksamhetsbidrag ökar 3,14 %, bildningssektorns 2,35 % och koncernförvaltningens 1,62 %.

Utvecklingen av skatteinkomsterna år 2020 beaktas enligt stadens egen uppskattning och enligt Kommunförbundets och det kommunalekoniska programmens prognoser samt C24-städerna uppskattningar. För år 2021 har använts Kom-

munförbundets skatteprognosfil med vilken skatteinkomster kan beräknas också för de kommande åren.

Enligt scenariot minskar intäkterna från kommunalskatt år 2020 jämfört med den gällande budgeten, varvid skatteintäkterna i praktiken är på samma nivå som förra året. Skatteintäkterna år 2021 uppskattas öka med 3,4 procent.

Enligt prognoserna kommer samfundsskatten att minska betydligt i år, cirka 20 procent. Från år 2021 beräknas samfundsskatten stegvis stiga tillbaka till en hög nivå. Utvecklingen av samfundsskatten är mycket konjunkturkänslig, speciellt i Borgå. Därför är det också möjligt att skatteintäkterna under de kommande åren är betydligt mindre. I början av 2010-talet var skatteintäkterna typiskt cirka 15 miljoner euro per år.

Skatteinkomstprognos för Borgå stad, maj 2020

TILIVUOSI	2018	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji						
Kunnallisvero	192 402	193 588	194 304	201 000	205 783	212 317
Muutos %	0,9	0,6	0,4	3,4	2,4	3,2
Yhteisövero	20 364	32 382	25 700	27 000	30 000	30 000
Muutos %	46,2	59,0	-20,6	5,1	11,1	0,0
Kiinteistövero	16 386	16 983	16 513	17 397	16 882	16 882
Muutos %	-1,6	3,6	-4,5	7,3	-3,0	0,0
VEROTULOT	229 152	242 953	236 517	245 397	252 665	259 199
Muutos %	3,6	6,0	-2,6	3,8	3,0	2,6

Enligt det första scenariot visar räkenskapsperiodens resultat år 2020 cirka 13 miljoner euro underskott, då resultatet enligt den gällande budgeten skulle visa ett överskott på cirka 3 miljoner euro (utan reservering för banan).

År 2021 skulle stadens resultat visa ett underskott på cirka 23 miljoner euro, vilket motsvarar intäkterna från 2,5 procentenheter av skattesatsen.

Scenario 2: Anpassning enligt programmet för hållbar ekonomi

I det andra scenariot beaktas i praktiken alla förslag i programmet för hållbar ekonomi 2020 - 2026.

Inkomsterna av klientavgifter har ökat med totalt 100 000 euro.

Sektorvisa strukturella anpassningsåtgärder har beaktats till fullo, vilket betyder cirka 4-5 miljoner euro åren 2020 och 2021.

I skatteinkomsterna ingår en höjning av fastighetsskatten med 10 procentenheter och en höjning av kommunalskatten med 0,25 procentenheter.

Besparingen från personalarrangemang beräknas vara cirka 2 miljoner euro år 2021.

Borgå uppskattas få cirka 15 miljoner euro av stödpaketet som ingår i statens tilläggsbudget.

Flytt av investeringar har beaktats genom att lägga till en 4 procents avskrivning för dem. Detta motsvarar ungefär en besparing för flytt av investeringar under ett år.

Enligt detta scenario skulle stadens ekonomi visa i år ett överskott, och räkenskapsperiodens resultat skulle visa ett överskott på cirka 5,9 miljoner euro. Resultatet år 2021 skulle visa ett underskott på cirka 12,5 miljoner euro. Summorna innehåller inte specialistsjukvårdens kostnader, vilka kommer att stiga markant 2020-2021.

Om kommunalskattesatsen för år 2021 skulle höjas med 1 procentenhet i stället för 0,25 procentenheter, skulle stadens ekonomi vara ungefär i balans åren 2020 och 2021.

Scenario 3: anpassning genom att höja skatter och flytta investeringar

Avsikten med det tredje scenariot är att visa hur mycket skatterna borde höjas om anpassningen sköts närmast genom att höja på skatterna. I detta scenario beaktas statens bidrag på cirka 15 miljoner euro år 2020 och flytt av investeringar. Anpassningen av utgifterna har inte beaktats alls.

För att stadens ekonomi ska vara i balans år 2021, borde kommunalskattesatsen höjas med 2,0 procentenheter. Detta scenario innehåller också en höjning av fastighets-skatten med 10 procent. Resultatet år 2020 skulle visa ett underskott på cirka 2,0 miljoner euro enligt detta scenario.

I praktiken är det inte rationellt att höja kommunalskattesatsen så mycket. Enligt stadens strategiindikatorer är kommunalskattesatsen redan nu högre än målet, dvs. den genomsnittliga kommunalskattesatsen som vägs med inkomster som motsvarar kommunalskatten i kommunerna i Nyland.

Scenario 4: anpassning genom att minska på utgifter och flytta investeringar

Avsikten med det fjärde scenariot är att bedöma hur mycket utgifterna borde anpassas om skattesatserna och klientavgifterna inte alls höjs. Utgångspunkten i detta scenario är att beakta alla de andra åtgärderna enligt programmet för hållbar ekonomi (flytt av investeringar, personalarrangemang och uppskattning av statsbidrag år 2020).

För att stadens ekonomi skulle vara i balans år 2021, borde utgifterna anpassas ännu med cirka 15 miljoner euro (utöver programmets förslag). Detta skulle, schematiskt uppdelat,

betyda att social- och hälsovårdssektorns utgifter borde anpassas ännu med cirka 6,9 miljoner euro, bildningssektorns med cirka 4,8 miljoner euro, koncernförvaltningens med cirka 2,7 miljoner euro och räddningsverkets med cirka 0,6 miljoner euro.

En så stor anpassning av utgifterna är i praktiken inte möjlig, åtminstone inte med enbart strukturella åtgärder. Anpassningen av utgifterna behandlas rätt så omfattande i programmet för hållbar ekonomi, och som resultat för detta arbete föreslås anpassningar av utgifter med cirka 5 miljoner euro.

Sammandrag och slutsatser

De olika scenarion för anpassning av stadens ekonomi har utarbetats som stöd för beslutsfattandet då de olika åtgärders konsekvenser för stadens driftsekonomi 2020 och 2021 bedöms.

Det är tydligt att stora anpassningsåtgärder behövs och att åtgärderna ska vara omfattande och gälla både utgifterna och inkomsterna. Enligt det första scenariot kommer stadens resultat att visa ett stort underskott åren 2021 och 2022.

I det andra scenariot beskrivs hur åtgärderna enligt programmet för hållbar ekonomi påverkar stadens ekonomi. Enligt detta scenario är resultatet år 2020 i balans medan flera anpassningsåtgärder behövs för år 2021.

Det tredje och fjärde scenariot beskriver utgifts- och inkomstanpassningens ytterligheter. I praktiken är inte något av dessa alternativ genomförbart som sådant, utan anpassningsåtgärder behövs både i utgifterna och i inkomsterna.

Många prognoser och detaljer, speciellt för år 2021, är osäkra. Vid utarbetandet av de olika scenarion har dock strävats efter att ha så realistiska antagen som möjligt och att beakta alla viktigaste faktorer. Den framtida utvecklingen kan vara också mer positiv eller svagare, men beslutsfattandet innebär alltid osäkerhet för den framtida utvecklingen.

I denna situation är det svårt att beräkna intäkterna speciellt från samfundsskatter. I scenariot har använts en rätt så positiv prognos, där samfundsskatterna börjar växa redan år 2021 och hämtar 27 miljoner euro till staden. Prognosen grundar sig på Kommunförbundets och det kommunalekonomiska programmets beräkningar. Utvecklingen kan dock vara mycket svagare, i synnerhet om ekonomin inte snabbt börjar återhämta sig efter tvärstoppet på grund av coronakrisen.

Scenario 1: ingen anpassning

DRIFTSEKONOMIN	Bokslut 2019	Budget 2020 + m	Budgetprognos 2020	Prognos 2021	Ändring jmf. BG2020, %
VERKSAMHETSINTÄKTER					
KONCERNFÖRVALTNINGEN	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Koncernledningen mm./ Stdr	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
<i>varav: Interna</i>	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Stadsutvecklingen/ Bstds	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
BILDNINGSEKTORN	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
RÄDDNINGSVRKET	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %
VERKSAMHETSUTGIFTER					
KONCERNFÖRVALTNINGEN	-73 146 841	-71 785 687	-72 285 687	- 73 457 127	1,62 %
Koncernledningen mm./ Stdr	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- <i>Personalkostander</i>	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- <i>Interna och affärsverkstjänster</i>	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- <i>Att använda till annan verksamhet</i>	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Stadsutvecklingen/ Bstds	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- <i>Personalkostander</i>	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- <i>Interna och affärsverkstjänster</i>	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- <i>Att använda till annan verksamhet</i>	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
ANPASSNING (NETTO)					
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	-172 942 097	-175 193 826	-180 893 826	- 186 568 745	3,14 %
- <i>Personalkostander</i>	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- <i>Interna och affärsverkstjänster</i>	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- <i>Att använda till annan verksamhet</i>	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
ANPASSNING (NETTO)					
BILDNINGSEKTORN	-122 874 795	-126 537 864	-126 537 864	- 129 512 605	2,35 %
- <i>Personalkostander</i>	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- <i>Interna och affärsverkstjänster</i>	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- <i>Att använda till annan verksamhet</i>	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
ANPASSNING (NETTO)					
RÄDDNINGSVRKET	-14 406 930	-15 066 255	-15 566 255	- 15 345 723	-1,42 %
- <i>Personalkostander</i>	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- <i>Interna och affärsverkstjänster</i>	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- <i>Att använda till annan verksamhet</i>	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
ANPASSNING (NETTO)					
VERKSAMHETSUTGIFTER TOTALT	-383 370 664	-388 583 632	-395 283 632	-404 884 200	2,43 %
VERKSAMHETSBRIDRAG	-280 870 064	-286 575 338	-293 275 338	-301 141 141	2,68 %
SKATTEINTÄKTER	242 952 920	252 000 000	236 500 000	245 000 000	3,59 %
ANPASSNING					
STATSANDELAR	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
FINANSIERINGSINTÄKTER	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
FINANSIERINGSUTGIFTER	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
ÅRSBRIDRAG	19 447 701	26 024 662	9 724 662	958 859	
AVSKRIVNINGAR	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
ANPASSNING (NETTO)					
RESULTAT	-98 433	3 024 662	-13 275 338	-23 041 141	

*) BG2020 efter dispositionsplaner. Lönereservation på 1,5 milj. eur utdelat på sektorerna. Östbaneutredningen/reservation på 2 milj.eur avdragen

Scenario 2: Anpassning enligt programmet för hållbar ekonomi

DRIFTSEKONOMIN	Bokslut 2019	Budget 2020 + m	Budgetprognos 2020	Prognos 2021	Ändring jmf. BG2020, %
VERKSAMHETSINTÄKTER					
KONCERNFÖRVALTNINGEN	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Koncernledningen mm./ Stdr	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
varav: Interna	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Stadsutvecklingen/ Bstds	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
BILDNINGSEKTORN	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
RÄDDNINGSVRKET	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
ANPASSNING (NETTO)			100 000	100 000	
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	102 500 600	102 008 294	102 108 294	103 843 059	1,70 %
VERKSAMHETSUTGIFTER					
KONCERNFÖRVALTNINGEN	-73 146 841	-71 785 687	-71 155 629	- 71 661 559	0,71 %
Koncernledningen mm./ Stdr	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- Personalkostnader	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Stadsutvecklingen/ Bstds	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- Personalkostnader	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
ANPASSNING (NETTO)			1 130 058	1 795 568	
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	-172 942 097	-175 193 826	-179 966 126	- 185 340 745	2,99 %
- Personalkostnader	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
ANPASSNING (NETTO)			927 700	1 228 000	
BILDNINGSEKTORN	-122 874 795	-126 537 864	-125 038 152	- 128 873 905	3,07 %
- Personalkostnader	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
ANPASSNING (NETTO)			1 499 712	638 700	
RÄDDNINGSVRKET	-14 406 930	-15 066 255	-15 316 255	- 15 203 723	-0,73 %
- Personalkostnader	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- Interna och affärsverkstjänster	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
ANPASSNING (NETTO)			250 000	142 000	
VERKSAMHETSUTGIFTER TOTALT	-383 370 664	-388 583 632	-391 476 162	-401 079 932	2,45 %
VERKSAMHETSBIDRAG	-280 870 064	-286 575 338	-289 367 868	-297 236 873	2,72 %
SKATTEINTÄKTER	242 952 920	252 000 000	236 500 000	249 100 000	5,33 %
ANPASSNING				4 100 000	
STATSANDELAR	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
FINANSIERINGSINTÄKTER	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
FINANSIERINGSUTGIFTER	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
ANPASSNING (statens stöd)			15 000 000		
ANPASSNING (personallrangemang)				2 000 000	
ÅRSBIDRAG	19 447 701	26 024 662	28 632 132	10 963 127	
AVSKRIVNINGAR	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
ANPASSNING (NETTO)			259 400	523 000	
RESULTAT	-98 433	3 024 662	5 891 532	-12 513 873	

*) BG2020 efter dispositionsplaner. Lönereservation på 1,5 milj. eur utdelat på sektorerna. Östbaneutredningen/reservation på 2 milj.eur avdragen

Scenario 3: anpassning genom att höja skatter och flytta investeringar
Kommunalskatt + 2,0 procenenheter, fastighetsskatten 10 %

DRIFTSEKONOMIN	Bokslut 2019	Budget 2020 + m	Budgetprognos 2020	Prognos 2021	Ändring jmf. BG2020, %
VERKSAMHETSINTÄKTER					
KONCERNFÖRVALTNINGEN	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %
Koncernledningen mm./ Stdr	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %
varav: Interna	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %
Stadsutvecklingen/ Bstds	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %
BILDNINGSSSEKTORN	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %
RÄDDNINGSVRKET	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %
ANPASSNING (NETTO)					
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %
VERKSAMHETSUTGIFTER					
KONCERNFÖRVALTNINGEN	-73 146 841	-71 785 687	-72 285 687	- 73 457 127	1,62 %
Koncernledningen mm./ Stdr	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %
- Personalkostander	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %
Stadsutvecklingen/ Bstds	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %
- Personalkostander	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %
ANPASSNING (NETTO)					
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	-172 942 097	-175 193 826	-180 893 826	- 186 568 745	3,14 %
- Personalkostander	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %
ANPASSNING (NETTO)					
BILDNINGSSSEKTORN	-122 874 795	-126 537 864	-126 537 864	- 129 512 605	2,35 %
- Personalkostander	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %
- Interna och affärsverkstjänster	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %
ANPASSNING (NETTO)					
RÄDDNINGSVRKET	-14 406 930	-15 066 255	-15 566 255	- 15 345 723	-1,42 %
- Personalkostander	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %
- Interna och affärsverkstjänster	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %
- Att använda till annan verksamhet	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %
ANPASSNING (NETTO)					
VERKSAMHETSUTGIFTER TOTALT	-383 370 664	-388 583 632	-395 283 632	-404 884 200	2,43 %
VERKSAMHETSBIDRAG	-280 870 064	-286 575 338	-293 275 338	-301 141 141	2,68 %
SKATTEINTÄKTER	242 952 920	252 000 000	236 500 000	266 600 000	12,73 %
ANPASSNING				21 600 000	
STATSANDELAR	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %
FINANSIERINGSINTÄKTER	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %
FINANSIERINGSUTGIFTER	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %
ANPASSNING (statens stöd)			15 000 000		
ANPASSNING (personallarrangemang)					
ÅRSBIDRAG	19 447 701	26 024 662	24 724 662	22 558 859	
AVSKRIVNINGAR	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	
ANPASSNING (NETTO)			259 400	523 000	
RESULTAT	-98 433	3 024 662	1 984 062	-918 141	

*) BG2020 efter dispositionsplaner. Lönereservation på 1,5 milj. eur utdelat på sektorerna. Östbaneutredningen/reservation på 2 milj.eur avdragen

Scenario 4: anpassning genom att minska på utgifter och flytta investeringar

Behov av tilläggsanpassning: sosial- och hälsov. 6,9 milj. €, bildning 4,8 milj. €, koncernförv. 2,7 milj. €, räddningsv. 0,6 milj. €

DRIFTSEKONOMIN	Bokslut 2019	Budget 2020 + m	Budgetprognos 2020	Prognos 2021	Ändring jmf. BG2020, %																																																																																																																																																																																																																																																						
VERKSAMHETSINTÄKTER																																																																																																																																																																																																																																																											
KONCERNFÖRVALTNINGEN	59 914 214	58 776 000	58 776 000	60 078 442	2,22 %																																																																																																																																																																																																																																																						
Koncernledningen mm./ Stdr	45 582 233	44 667 600	44 667 600	45 828 958	2,60 %																																																																																																																																																																																																																																																						
varav: Interna	37 323 308	39 857 600	39 857 600	40 949 698	2,74 %																																																																																																																																																																																																																																																						
Stadsutvecklingen/ Bstds	14 331 981	14 108 400	14 108 400	14 249 484	1,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	16 955 904	17 997 502	17 997 502	18 177 477	1,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
BILDNINGSEKTORN	10 385 931	9 663 536	9 663 536	9 760 171	1,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
RÄDDNINGSVÄRKET	15 244 551	15 571 256	15 571 256	15 726 969	1,00 %	ANPASSNING (NETTO)						VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %	VERKSAMHETSUTGIFTER						KONCERNFÖRVALTNINGEN	-73 146 841	-71 785 687	-71 135 629	- 68 906 045	-3,13 %	Koncernledningen mm./ Stdr	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %	- Personalkostander	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %	- Interna och affärsverkstjänster	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %	- Att använda till annan verksamhet	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %	Stadsutvecklingen/ Bstds	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %	- Personalkostander	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %	- Interna och affärsverkstjänster	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %	- Att använda till annan verksamhet	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %	ANPASSNING (NETTO)			1 150 058	4 551 082		SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	-172 942 097	-175 193 826	-179 966 126	- 178 404 460	-0,87 %	- Personalkostander	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %	- Interna och affärsverkstjänster	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %	- Att använda till annan verksamhet	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %	ANPASSNING (NETTO)			927 700	8 164 285		BILDNINGSEKTORN	-122 874 795	-126 537 864	-125 038 152	- 123 836 056	-0,96 %	- Personalkostander	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %	- Interna och affärsverkstjänster	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %	- Att använda till annan verksamhet	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %	ANPASSNING (NETTO)			1 499 712	5 676 550		RÄDDNINGSVÄRKET	-14 406 930	-15 066 255	-15 316 255	- 14 634 372	-4,45 %	- Personalkostander	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %	- Interna och affärsverkstjänster	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %	- Att använda till annan verksamhet	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %	ANPASSNING (NETTO)			250 000	711 351		VERKSAMHETSUTGIFTER TOTALT	-383 370 664	-388 583 632	-391 456 162	-385 780 932	-1,45 %	VERKSAMHETSBIDRAG	-280 870 064	-286 575 338	-289 447 868	-282 037 873	-2,56 %	SKATTEINTÄKTER	242 952 920	252 000 000	236 500 000	245 000 000	3,59 %	ANPASSNING						STATSANDELAR	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %	FINANSIERINGSINTÄKTER	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %	FINANSIERINGSUTGIFTER	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %	ANPASSNING (statens stöd)			15 000 000			ANPASSNING (personallrangemang)				2 000 000		ÅRSBIDRAG	19 447 701	26 024 662	28 552 132	22 062 127		AVSKRIVNINGAR	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000		ANPASSNING (NETTO)			259 400	523 000		RESULTAT	-98 433	3 024 662	5 811 532	-1 414 873	
ANPASSNING (NETTO)																																																																																																																																																																																																																																																											
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	102 500 600	102 008 294	102 008 294	103 743 059	1,70 %																																																																																																																																																																																																																																																						
VERKSAMHETSUTGIFTER																																																																																																																																																																																																																																																											
KONCERNFÖRVALTNINGEN	-73 146 841	-71 785 687	-71 135 629	- 68 906 045	-3,13 %																																																																																																																																																																																																																																																						
Koncernledningen mm./ Stdr	-50 640 366	-50 580 185	-50 580 185	-51 840 624	2,49 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Personalkostander	-6 844 485	-7 145 145	-7 145 145	-7 316 628	2,40 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Interna och affärsverkstjänster	-1 206 077	-1 283 300	-1 283 300	-1 318 462	2,74 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Att använda till annan verksamhet	-42 589 804	-42 151 740	-42 151 740	-43 205 534	2,50 %																																																																																																																																																																																																																																																						
Stadsutvecklingen/ Bstds	-22 506 475	-21 205 502	-21 205 502	-21 616 503	2,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Personalkostander	-8 428 584	-8 781 281	-8 781 281	-8 992 032	2,40 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Interna och affärsverkstjänster	-1 005 498	-1 119 900	-1 119 900	-1 150 585	2,74 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Att använda till annan verksamhet	-13 072 393	-11 304 321	-11 304 321	-11 473 886	1,50 %																																																																																																																																																																																																																																																						
ANPASSNING (NETTO)			1 150 058	4 551 082																																																																																																																																																																																																																																																							
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	-172 942 097	-175 193 826	-179 966 126	- 178 404 460	-0,87 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Personalkostander	-49 695 913	-51 438 424	-51 438 424	-52 672 946	2,40 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Interna och affärsverkstjänster	-12 023 269	-11 913 400	-11 913 400	-12 239 827	2,74 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Att använda till annan verksamhet	-111 222 915	-111 842 002	-117 542 002	-121 655 972	3,50 %																																																																																																																																																																																																																																																						
ANPASSNING (NETTO)			927 700	8 164 285																																																																																																																																																																																																																																																							
BILDNINGSEKTORN	-122 874 795	-126 537 864	-125 038 152	- 123 836 056	-0,96 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Personalkostander	-67 120 946	-68 292 993	-68 292 993	-69 932 025	2,40 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Interna och affärsverkstjänster	-34 598 545	-37 261 000	-37 261 000	-38 281 951	2,74 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Att använda till annan verksamhet	-21 155 304	-20 983 871	-20 983 871	-21 298 629	1,50 %																																																																																																																																																																																																																																																						
ANPASSNING (NETTO)			1 499 712	5 676 550																																																																																																																																																																																																																																																							
RÄDDNINGSVÄRKET	-14 406 930	-15 066 255	-15 316 255	- 14 634 372	-4,45 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Personalkostander	-9 931 662	-10 762 764	-10 762 764	-10 978 019	2,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Interna och affärsverkstjänster	-1 178 682	-1 217 100	-1 217 100	-1 250 449	2,74 %																																																																																																																																																																																																																																																						
- Att använda till annan verksamhet	-3 296 587	-3 086 391	-3 086 391	-3 117 255	1,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
ANPASSNING (NETTO)			250 000	711 351																																																																																																																																																																																																																																																							
VERKSAMHETSUTGIFTER TOTALT	-383 370 664	-388 583 632	-391 456 162	-385 780 932	-1,45 %																																																																																																																																																																																																																																																						
VERKSAMHETSBIDRAG	-280 870 064	-286 575 338	-289 447 868	-282 037 873	-2,56 %																																																																																																																																																																																																																																																						
SKATTEINTÄKTER	242 952 920	252 000 000	236 500 000	245 000 000	3,59 %																																																																																																																																																																																																																																																						
ANPASSNING																																																																																																																																																																																																																																																											
STATSANDELAR	54 307 451	59 600 000	65 500 000	55 600 000	-15,11 %																																																																																																																																																																																																																																																						
FINANSIERINGSINTÄKTER	3 906 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
FINANSIERINGSUTGIFTER	-849 336	-2 000 000	-2 000 000	-1 500 000	-25,00 %																																																																																																																																																																																																																																																						
ANPASSNING (statens stöd)			15 000 000																																																																																																																																																																																																																																																								
ANPASSNING (personallrangemang)				2 000 000																																																																																																																																																																																																																																																							
ÅRSBIDRAG	19 447 701	26 024 662	28 552 132	22 062 127																																																																																																																																																																																																																																																							
AVSKRIVNINGAR	-19 546 134	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000																																																																																																																																																																																																																																																							
ANPASSNING (NETTO)			259 400	523 000																																																																																																																																																																																																																																																							
RESULTAT	-98 433	3 024 662	5 811 532	-1 414 873																																																																																																																																																																																																																																																							

*) BG2020 efter dispositionsplaner. Lönereservation på 1,5 milj. eur utdelat på sektorerna. Östbaneutredningen/reservation på 2 milj.eur avdragen

Stadens skattefinansiering

Stadens ekonomi kan anpassas genom att kommunalskattesatsen eller fastighetsskattesatser höjs. En höjning av kommunalskattesatsen försvagar ändå Borgåbornas köpkraft och stadens dragningskraft jämfört med övriga kommuner i Nyland.

En höjning av fastighetsskatten höjer å sin sida boendekostnader och kostnader för fastigheter i annat bruk.

Kommunalskatt

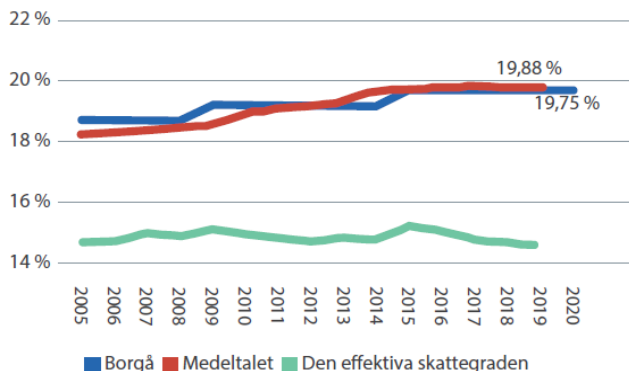
Kommunalskatteintäkten är stadens mest betydande inkomstkälla vars intäkter är cirka 194 miljoner euro och som utgör cirka 52 procent av stadens totala inkomster.

Kommunalskatten bestäms på basis av fysiska personers och ett dödsbos förvärvsinkomster. På grund av olika avdrag är kommunens inkomstskattesats (nominell skattegrad) högre än den effektiva skattegraden, dvs. andelen skatter som i verkligheten har betalats av den skattepliktiga inkomsten.

I Borgå är den effektiva skattegraden cirka 14,5 procent när den nominella inkomstskattesatsen är 19,75 %. Skillnaden mellan inkomstskattesatsen och den effektiva skattegraden är således cirka 5 procentenheter.

Borgå stads kommunalskattesats är 19,75 % sedan från 2015.

Inkomstskattesatsens utveckling

Kommunalskattesatsen är 2020 19,97 procent och den genomsnittliga kommunalskattesatsen som vägs med inkomster som motsvarar kommunalskatten i kommunerna i Nyland cirka en dryg procentenhet lägre, dvs. 18,66 procent.

Ett mål i Borgås stadsstrategi är att inkomstskattesatsen är lägre än genomsnittet i kommunerna i Nyland. Detta förverkligas inte med den nuvarande inkomstskattesatsen. Å andra sidan har många kommuner i Nyland varit tvungna att höja sin inkomstskattesats medan Borgå har bibehållit sin nivå.

I en jämförelse mellan kommunerna i Nyland ligger Borgås inkomstskattesats på mellannivån. Inkomstskattesatserna i huvudstadsregionen är tydligt lägre, medan skattesatsen är över 21 % i många mindre kommuner.

Uusimaa	18,66	C21 -kaupungit	2020
Kauniainen	17,00	Espoo	18,00
Espoo	18,00	Helsinki	18,00
Helsinki	18,00	Vantaa	19,00
Vantaa	19,00	Turku	19,50
Kerava	19,25	Porvoo	19,75
Sipoo	19,25	Jyväskylä	20,00
Tuusula	19,50	Oulu	20,00
Nurmijärvi	19,75	Tampere	20,25
Hyvinkää	19,75	Pori	20,25
Järvenpää	19,75	Joensuu	20,50
Kirkkonummi	19,75	Kuopio	20,75
Porvoo	19,75	Lahti	20,75
Loviisa	20,25	Salo	20,75
Lohja	20,50	Vaasa	21,00
Mäntsälä	20,50	Hämeenlinna	21,00
Pornainen	20,50	Lappeenranta	21,00
Vihti	20,50	Seinäjoki	21,00
Inkoo	20,75	Kouvola	21,25
Karkkila	20,75	Rovaniemi	21,50
Lapinjärvi	21,00	Kotka	21,50
Askola	21,50	Raasepori	22,00
Myrskylä	21,50	Mikkeli	22,00
Pukkila	21,50		
Siuntio	21,50		
Hanko	21,75		
Raasepori	22,00		

Tabell 1: Med röd bakgrund inkomstskattesatserna i kommunerna i Nyland 2020, med blå bakgrund inkomstskattesatserna i C21-städerna 2020

I en jämförelse med stora C21-städer befinner sig Borgå i tätan mätt med inkomstskattesatserna. Utöver kommunerna i huvudstadsregionen är det bara Åbo som har en lägre skattesats än Borgå.

Under de senaste åren har också många större städer varit tvungna att höja sin inkomstskattesats och i år har 16 städer av jämförelsegruppen C21 en skattesats på 20,00 % eller högre.

Det är sannolikt att även i år måste många städer fortfarande överväga en höjning av inkomstskattesatsen som del av nästa års budget.

Att höja kommunalskattesatsen t.ex. med 0,25 procentenheter ökar stadens inkomster med cirka 2,5 miljoner euro per år. En höjning av inkomstskattesatsen försvagar summan som Borgåborna får i handen av sina förvärvsinkomster.

Fastighetsskatt

Fastighetsskatten är en skatt som bygger på ägande av en fastighet och som betalas årligen. Fastighetsskatten omfattar alla fastigheter med undantag för skogar, jordbruksmark och vissa allmänna områden. Skatten beräknas på fastighetens beskattningsvärde enligt de skattesatser som stadsfullmäktige fastställer.

I fastighetsskattelagen bestäms övre och nedre gränser för skattesatserna. Kommunerna kan välja skattesatserna inom ramen av den variationsbredd som lagen bestämmer.

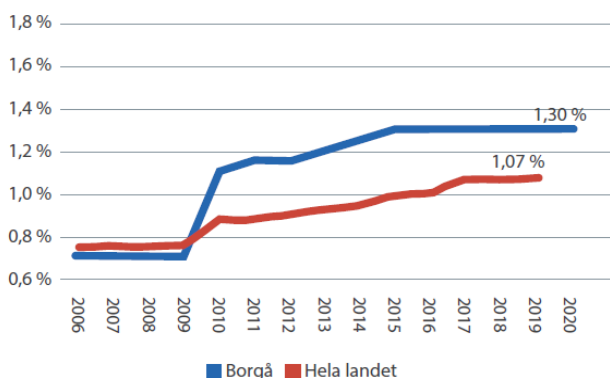
Den allmänna fastighetsskatten gäller bostads- och affärsområden samt affärsbyggnader. Fastighetsskatten för bostadsbyggnaderna gäller byggnader som används för boende. Fritidsbostäder har en separat fastighetsskatt.

Den allmänna fastighetsskattesatsen och fastighetsskattesatsen för fritidsbyggnader är 0,93–2,00 procent.

I fastighetsskattesatserna för permanenta bostadsbyggnader är variationsbredden 0,41–1,00 procent. Fastighetsskatten för annat än ett bostadshus, dvs. en fritidsbyggnad kan vara högst en procentenhet högre än fastighetsskattesatsen för ett bostadshus för permanent boende.

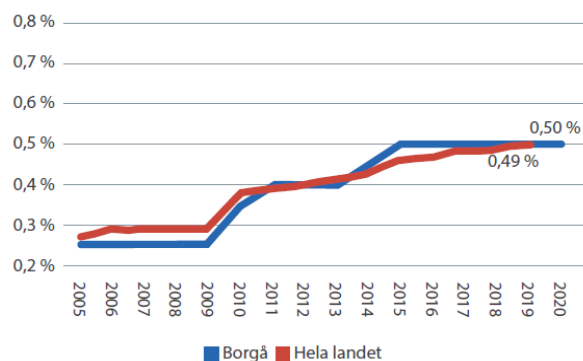
Stadens nuvarande fastighetsskattesatser ligger under medelnivån på variationsbredden: den allmänna fastighetsskattesatsen är 1,3 %, för bostadsbyggnader 0,50 % och för fritidsbyggnader 1,3 %.

Allmän fastighetsskatt, skattesatserna

Fastighetsskatten ger staden cirka 17 miljoner euro per år. Av skatteintäkten utgör cirka 13 miljoner euro

Byggnader för stadigvarande boende, fastighetsskattesatserna

fastighetsskatter för boende och resten huvudsakligen fastighetsskatter som sammanslutningar betalar. Fastighetsskatten som man betalar i Borgå för permanent boende och fritidsboende är således i genomsnitt 260 euro per invånare per år.

Ur finansvetenskapligt perspektiv är fastighetsskatten en bättre finansieringsform för kommunala tjänster eftersom fastighetsskatten inte berör arbetande. Övriga fördelar med fastighetsskatten är att intäkten är stabil och förutsebar, den är skäligt rättvis och administrativt en klar skatteform.

Att höja fastighetsskattesatserna t.ex. med 10 procent ökar stadens inkomster med cirka 1,6 miljoner euro per år.

Klientavgifter

För balanseringen av stadens ekonomi har staden bedömt sina klientavgifter och spelrum som de har. I praktiken är stadens möjligheter att höja klientavgifterna små och den totala intäkten som de ger är liten med hänsyn till anpassningsbehovet.

Totalt vore det möjligt att öka stadens klientavgiftsintäkter med några tiotusentals euro, eventuellt med cirka 100 000 euro, om staden noggrant går igenom alla höjningsmöjligheter.

Stadens klientavgifter är sinsemellan olika och nivån på de flesta avgifter regleras i lagstiftningen. Vanligen har den högsta nivån som lagstiftningen tillåter begränsats på en ganska låg nivå och avgiftsnivåerna i kommunerna ligger ofta på den högsta nivån som lagstiftningen tillåter.

I genomsnitt täcker klientavgifterna bara en liten del av tjänstens produktionskostnader, t.ex. inom social- och hälsovårdssektorn eller inom barndagvården täcker klientavgifterna vanligen högst cirka 10 procent av produktionskostnaderna.

I regel skall klientavgifterna höjas till den del det har uppskattats att det finns möjlighet till förhöjning.

Stadsutvecklingen

Inom **stadsplaneringen** kan man tänka sig att taxan för undantagskov höjs med 150 euro/lov. Efter att tjänsten Lupapiste har tagits i bruk sparar kunden kostnaderna för lagfartsintyget, registerkartan, registerutdraget och planutdragen. Dessutom borde staden införa en avgift som tas ut om kunden återkallar en redan beredd lovansökan. Avgiften kunde vara 300 euro. Efter höjningarna kunde ökningen av avgiftsintäkterna vara uppskattningsvis 12 000 euro per år.

Timdebiteringstaxorna från år 2010 borde också höjas, det borde finnas tydliga taxor för utarbetande av detaljerade planer. Utarbetande av strandplaner och stomlägenhetsutredningar borde också ingå här. En principiell fråga som då dyker upp är om taxorna bör likna avgifter som privata arkitektbyråer tar ut eller kommunala avgifter. Konsekvenserna för avgiftsintäkterna är svåra att uppskatta men sannolikt är de små.

Kommuntekniken kan höja en del av taxorna men en inkomstökning är svår att förutse. Sannolikt kommer också många avgiftsintäkter som ökar kommunteknikens inkomster att minska till följd av den minskade allmänna verksamheten.

Enheten för **markpolitiken** höjde sina taxor 1.1.2020, så en ny höjning är nu inte ändamålsenlig.

Byggnadstillsynens verksamhetsintäkter kan ökas genom att höja taxan. Taxeändringen träder i kraft så, att den tidigare gällande bygglov från september. En höjning av bygglovs grundavgift med 50 euro ökar inkomsterna år 2020 (september–december) med cirka 4 950 euro och år 2021 får staden 20 200 euro, om det antas att antalet lovhandlingar är lika stort som år 2019. Även avgiften som baserar sig på totalytan som byggs kan höjas men hur den inverkar på intäkterna är svårt att uppskatta eftersom det inte finns någon statistikföring över det totala antalet byggda kvadratmeter.

Miljöskyddets verksamhetsintäkter kan ökas genom att höja taxan. En höjning på 10 procent ökar inkomsterna på säsongen 2020 (juli–december) med cirka 2 500 euro och från år 2021 med cirka 5 000 euro med antagandet att verksamheten för vilken avgifter tas ut förblir på samma nivå som år 2019.

Social- och hälsovårdssektorn

Klientavgifterna för **barn- och familjetjänsterna** är huvudsakligen lagstadgade och tas i Borgå redan ut enligt de maximibelopp som lagen och förordningen bestämmer. Klientavgifter för barnskyddet tas ut av föräldrar vars barn är placerade utanför hemmet och för vilka det inte har fastställts underhållsbidrag. Dessa avgifter baserar sig på en anvisning som justitieministeriet har gett.

Klientavgifterna för **vuxentjänsterna** är huvudsakligen lagstadgade och tas i Borgå redan ut enligt de maximibelopp som lagen och förordningen bestämmer. Avgifterna som tas ut av boendena i Koivula bestäms i budgeten men en höjning av dem ger inte märkbart mer inkomster och vore inte ändamålsenligt.

Klientavgifterna för **äldreomsorgen och handikappservicen** är huvudsakligen lagstadgade och tas i Borgå redan ut enligt de maximibelopp som lagen och förordningen bestämmer. Om staden inom äldreomsorgen höjer hemvårdsavgifter, grundavgifter för serviceboende och effektiviserat serviceboende, avgifter för stödtjänster samt priser för måltidstjänster med 2 procent, ger detta uppskattningsvis 9 000 euro mer inkomster år 2021. En höjning av vårdtygnspriser och måltidsavgifter inom handikappservicen ger cirka 5 000 euro mer inkomster. Av dessa får staden alltså totalt cirka 14 000 euro mer inkomster.

I praktiken är det inte meningsfullt eller möjligt att höja klientavgifterna för social- och hälsovårdssektorns del.

Bildningssektorn

Under undantagsförhållandena i mars–maj kommer småbarnspedagogikens klientavgiftsintäkter att vara små eftersom alla frånvarodagar under undantagsförhållandena kompenseras. Under undantagsförhållandena på våren har bara 10–20 procent av barnen varit närvarande.

Borgås klientavgiftsanvisningar preciseras fr.o.m. augusti 2020. Klientavgiftskompensationer ändras när man i stället för dagvisa kompensationer får kompensation för skolornas höst-, jul- och vinterlov när barnet är borta hela lovet. I juni och juli görs kompensationen för hela frånvaroveckor. Semester för småbarnspedagogikspersonalen koncentreras till skolornas lovtider och så minimerar man behovet av semesteravvikare.

Medborgarinstitutets kund- och kursavgifter kan höjas gradvis så, att kundavgiftsintäkter stiger med cirka 70 000 euro.

Klientavgifterna för idrottstjänsterna har gått igenom och i huvudsak är avgifterna på samma nivå som i jämförelsekommunerna. Till en viss mån är det möjligt att höja avgifterna för idrottstjänsterna.

Sammandrag av strukturella besparingar

Stadens alla sektorer har under våren 2020 i omfattande utsträckning kartlagt möjligheter till strukturella besparingar. Arbetet inleddes redan i början av året före coronavirusepidemin men till följd av de ekonomiska verkningar som epidemin har fört med sig kartlade staden besparingsåtgärder ännu mer omfattande och grundligare.

Arbetet har resulterat i en kartläggning av årliga strukturella besparingar på cirka 4 miljoner euro åren 2020 och 2021 på

stadens olika sektorer. En del av besparingarna kan realiseras genast, en del realiserar på längre sikt. En del av strukturella åtgärder ger tydliga besparingar först fr.o.m. år 2022. Alla strukturella besparingsåtgärder är ändå behövliga för att staden får sin ekonomi i balans.

Besparingsåtgärderna på varje sektor har specificerats detaljerat i sektorernas texter och tabeller på följande sidor.

Besparingsåtgärd	Besparingar 2020, euro	Besparingar 2021, euro
Koncernförvaltningen, stadsutvecklingen	239 900	500 400
Koncernförvaltningen, övriga	890 168	1 295 168
Social- och hälsovårdssektorn, utan specialiserad sjukvård	882 700	1 158 000
Specialiserad sjukvård		
Bildningssektorn	2 546 012	638 700
Bildningssektorn, nettoeffekt på stadsnivån	1 499 712	638 700
Räddningsverket i Östra Nyland	250 000	142 000
Borgå vatten	125 000	154 000
Borgå lokalservice	317 000	576 000
Kungsvägens arbetshälsa	-	-
TOTALT	4 204 480	4 464 268

Koncernförvaltningen

Koncernledningen och centralen för förvaltningstjänster

Besparingsåtgärd	Besparingar 2020, euro	Besparingar 2021, euro
Finansieringsledningen	24 000	94 000
Personalledningen	90 000	77 500
Förvaltningsledningen (utan utvecklingsenheten)	35 000	35 000
Utvecklingsenheten	13 668	13 668
Stadens ledning	20 000	20 000
Lokalitetsledning	537 500	1 030 000
HPK	115 000	
Organ för förtroendevalda	55 000	25 000
TOTALT	890 168	1 295 168

Inom koncernförvaltningen är det möjligt att skära ned kostnader i koncernledningen och centralen för förvaltningstjänster även om stadens förvaltningsresurser redan nu är ganska små. Nedskärningar i resurser påverkar indirekt hela stadens verksamhet och därmed ordnandet av tjänster. Å andra sidan kan man genom ett allt effektivare samarbete mellan koncernförvaltningen och sektorerna få ny slags effektivitet och därmed ekonomiska besparingar.

I finansieringsledningen kan man i någon mån effektivera köp av tjänster när tjänsterna centraliseras i och med att ekonomiförvaltningssystemet förnyas. Staden kan avstå från Kommunförbundets avgiftsbelagda produktivitetjämförelse och personalens utbildningsanslag kan minskas. Befattningen som ekonomiplanerare kan tillsvidare lämnas vakant. Stadens lån kan i någon mån konverteras och konkurrensutsättas på nytt och på detta sätt kan staden dra en allt större nytta av den låga räntenivån.

I personalledningen är det möjligt att minska anslaget för arbetsprövning och antalet arbetsplatsutredningar. Användningen av anslaget för arbetshälsa kan preciseras och företagarsedeln för unga kan slopas. År 2020 får staden vissa besparingar av engångskaraktär när bl.a. användningen av lunchförmånen minskar.

I förvaltningsledningen kan man minska köp av sakkunnigtjänster och övriga köp av tjänster. När det gäller sakkunnigtjänster är det i praktiken fråga om juridisk rådgivning och advokattjänster. Användningen av applikationen Team Borgå kan avslutas. I utvecklingsenheten kan man minska köp av tjänster.

Stadens ledning kan minska köp av sakkunnigtjänster samt representationskostnader.

En strategi för verksamhetslokaler ska utarbetas under 2020. Förvaltningens utrymmesbehov har inte definierats. I strategin ska man beakta det faktiska behovet av kontorslokaler och arbetsställen samt deras användningsgrad (finansieringen ingår i budgeten 2020).

I lokalitetsledningen kan man minska anslaget för rivningsarbeten. Anslaget för renovering av fastigheter kan minskas en aning. Anställning av en övervakare av byggnadsarbeten senareläggs och en ny anställd i bostadsbyrån anställs inte i detta skede, utan det utreds hur arbetsuppgifterna kan fördelas.

I centralen för förvaltningstjänster kan befattningar som projektarbetare och HR-systemsakkunnig lämnas tillsvidare vakanta. I ICT-avtalen (bl.a. MS O365) kan man i någon mån få besparingar. Centralen för förvaltningstjänster kan också bidra till att hela stadens verksamhet görs effektivare och mera strömlinjeformad när man bl.a. försöker minska och utnyttja de befintliga ICT-datasystemen, automatiserar processer samt effektivare utnyttjar de befintliga verksamhetsmöjligheterna.

Ett sparmål som motsvarar sparmålet för hela organisationen har också riktats till förtroendevaldorganens kostnadsställen (stadsfullmäktige, stadsstyrelsen, revisionen). Bytet av möbler i stadsstyrelsens mötesrum blir inte av.

Stadsutvecklingen

Sparåtgärd	Besparing 2020, euro	Besparing 2021, euro
Slopande av skärgårdsbidrag	50 000	50 000
Höjning av taxor (stadsplaneringen)	4 000	12 000
Inte anställa vikarier (stadsplaneringen)		31 000
Frysning av anslag (en del) för Kokon idrottscentrum	40 000	
Minskning av köpta tjänster (kommuntekniken)	30 000	
Senareläggning av rekrytering av lastbilsförare	5 000	
Underhållsklasserna för gräsmattor ändras	5 000	5 000
Befattning som planeringsassistent lämnas obesatt 10/2020 (pensionering)	10 000	35 000
Rekryteringar skjuts upp (byggnadstillsynen)	38 500	46 200
Höjning av taxor (byggnadstillsynen)	4 900	20 200
Höjning av taxor (miljövården)	2 500	5 000
Expertarvoden (markpolitiken)	20 000	20 000
Befattningen som näringschef besätts, men rekryteringen skjuts på	30 000	
Minskning av stadsplaneringens expertarvoden		250 000
Sommarbussen Rinkeli avbryter sin verksamhet tills vidare		26 000
TOTALT	239 900	500 400

Stadsutvecklingen

Stadsutvecklingens ledning

Angående stadsutvecklingens ledning föreslås att bidrag som betalas från skärgårdsanslaget (50 000 euro) inte beviljas för tillfället.

Markpolitiken

Markpolitikens personalkostnader kan minskas genom att anställa en näringschef i ett senare skede. Vid behov kan 20 000 euro sparas från markanskaffningens och -överlåtelsens konsultpengar. I så fall kan det hända att bedömnings- eller konsultuppdrag under året måste flyttas, vilket leder till att också tomtförsäljning och inkomsterna från tomtförsäljningen senareläggs. Stadsmätningen avstår från investeringsanslaget 40 000 euro som i år reserverats för köp av en drönare.

Det är för tillfället svårt att veta hur markpolitikens inkomster utfaller eftersom köparen bestämmer om köp av tomt. Om preliminära köp med bland annat byggföretag genomförs, kan inkomsterna överskrida budgeten men det är inte säkert att alla köpen genomförs. För tillfället har tomter sålts för cirka 450 000 euro.

Stadsplaneringen

Enligt stadsplaneringens åtgärdsprogram 2020 pågår eller inleds speciellt många brådskande projekt i centrumområdet som ansluts till genomförandet av stadsstrategin. De största enskilda utgifterna år 2020 är för detaljplaneändringen för torgområdet och för utarbetandet av delgeneralplanen för de centrala delarna.

Utvecklingsprojektet för centrum och empirestaden, Borgå parkgata och Kokon idrottspark är projekt som också är viktiga för genomförandet av strategin och som förutsätter speciellt stor planeringsinsats. Det måste göras mycket planeringsarbete under en kort tid, vilket förutsätter att också konsultarbeten beställs som stöd för detaljplanearbetet och generalplanearbetet. Projektet blir inte färdiga år 2020 men med de tillfälligt högre anslagen kommer de så långt år 2020 att förutsättningarna att fortsätta med bland annat detaljplanläggningen för stadens mark är goda.

Anslaget för experttjänster kan ändras till samma som år 2019 (230 000 euro) men detta betyder att de ovan nämnda strategiskt viktiga planläggningsprojekt fördröjs betydligt. Som en sparåtgärd kan alltså konsultpengarna minskas till samma nivå som år 2019 men för att uppnå målen måste det reserveras cirka 600 000 euro per år för stadsplaneringens experttjänster också i fortsättningen. Det är viktigt att också i fortsättningen försäkra utvecklingen av lockande bostadsområden, och därför minskas endast 250 000 euro från experttjänsterna år 2021 (enligt det ursprungliga förslaget 350 000 euro). Detta möjliggör att 50 000 euro används för utredningar för Edelfeltsstranden och 50 000 för främjande av Borgå parkgata (Västra Mannerheimleden). Övriga utredningsanslag för allmän- och detaljplanering ganskas på årsnivå.

Kommuntekniken

Kommuntekniken har mycket begränsade möjligheter att minska på utgifterna. Minskning av köptjänsterna, flytt av rekryteringarna, minskning av antalet tillfälliga anställda och ändring av underhållsklass för gräsmattor kan hämta en besparing på cirka 50 000 euro år 2020.

Vädret har en stor betydelse för kommunteknikens kostnader och det är svårt att förutspå vädret. Parkeringsavgifterna och felparkeringsavgifterna (utfall 14.4 cirka -60 000 euro) och hyresinkomsterna från uteserveringarna (cirka -25 000 euro) blir under det budgeterade år 2020. Varma vintrar ökar på utgifterna för lagning av asfalt. Renoveringsskulden för gator och parker växer. Med nuvarande resurser måste underhållsnivån för många grönområden sänkas permanent (också skogsområden). Entreprenörers nya underhållsavtal kommer antagligen att omfatta en garantisumma, eller anbudspriser kommer att stiga.

Med de ovan nämnda åtgärderna uppnås år 2020 en besparing på cirka 264 900 euro och år 2021 på cirka 339 400 euro utan minskade experttjänster, och 689 400 euro med minskade experttjänster.

Tillstånds- och tillsynsärenden

Byggnadstillsynen

Vid byggnadstillsynen fås besparingar från mars 2020 på grund av att en tjänst som byggnadsinspektör inte har tillsatts. Om tjänsten inte tillsätts, är besparingen år 2020 totalt 38 500 euro och år 2021 totalt 46 200 euro.

Social- och hälsovårdssektorn

Sparåtgärd	Besparing år 2020, euro	Besparing år 2021, euro
1 Barn- och familjetjänster, övriga sparåtgärder totalt	295 000	110 000
2 Tjänster för vuxna, hälsostationstjänster (vårdartiklars egen förbrukning och gratisutdelning separeras)	10 000	20 000
3 Tjänster för vuxna, eventuellt färre verkstäder inom sysselsättningstjänsterna och mera köpta tjänster	0	336 000
4 Tjänster för vuxna, flyttning av Biskopsgatans hälsostation till Näse	96 000	192 000
5 Tjänster för vuxna, veterinärvård (senareläggning av rekryteringar och upphandlingar)	14 500	0
6 Tjänster för vuxna, resekostnader (coronasituationen i sig minskar dessa)	5 000	
7 Tjänster för vuxna, utbildningskostnader	12 000	
8 Äldreomsorg och handikappservice, utbildningskostnader	56 000	
9 Äldreomsorg och handikappservice, boendetjänster, hjälpmedel	10 000	
10 Äldreomsorg och handikappservice, rehabiliteringstjänster, möbleringspengar	10 000	
11 Äldreomsorg och handikappservice, KH, obesatta tjänster besätts inte (2 sjukskötare)	60 000	
12 Äldreomsorg och handikappservice, köpta tjänster upphör 1.6 (hjälp med duschen)	100 000	
13 Äldreomsorg och handikappservice, klienthandledning, anslaget för vikarier inom handikappservice	22 200	
14 Äldreomsorg och handikappservice, utläggning av tjänster för måltider hemma	166 000	500 000
15 Social- och hälsovårdssektorns ledning, utbildningsanslag	20 000	
16 Social- och hälsovårdssektorns ledning, resor och transporter	6 000	
SAMMANLAGT	882 700	1 158 000

Sparobjekt som är gemensamma för alla uppgiftsområden har identifierats inom personalutbildning, resor och transporter. Dessa minskar under året på grund av coronaviruset, när utbildningar inställs och betalningen av rese- och kilometerersättningar också annars minskar

Barn- och familjetjänster

Budgeten för köp av tjänster för hela uppgiftsområdet och servicesedeln minskas totalt med 100 000 euro. Tillsättande av tjänster som blir lediga och befattningar med arbetsavtalsförhållande har skjutits upp och man har fått och får besparingar på cirka 170 000 euro i början av året. Utbildningar, arbetshandledning och resekostnader minskas totalt med 25 000 euro. År 2020 blir besparingen totalt 295 000 euro och år 2021 totalt 110 000 euro.

Tjänster för vuxna

Tjänster för vuxna kan i hälsostationens upphandlingar av vårdartiklar spara, när gratisutdelning och hälsostationens egen förbrukning av vårdartiklar separeras och produkturvalet begränsas. Biskopsgatans hälsostation flyttar till Näse och hyran för fastigheten vid Biskopsgatans sparar.

Sysselsättningstjänsternas kostnadsbesparing år 2021 kunde bestå av att delvis lägga ut den arbetsverksamhet som staden nu producerar själv. Genom att kombinera och lägga ned verkstäder är det möjligt att spara i hyror och personalkostnader.

Veterinärvården sparar genom senareläggning av rekryteringar och mindre upphandlingar.

Äldreomsorg och handikappservice

Inom äldreomsorg och handikappservice beräknas besparingar uppstå, om boendetjänsternas upphandling av hjälpmedel och rehabiliteringstjänsternas upphandling av möbler senareläggs eller slopas.

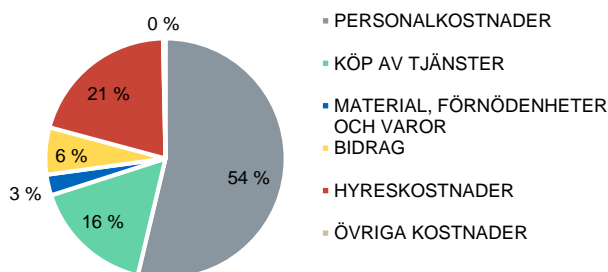
Inom hemvården är personalsituationen för tillfället god och rekryteringen av två sjukskötare kan senareläggas. På grund av personalsituationen kan också en del av de köpta tjänsterna sägas upp och skötas med egen personal. Dessa åtgärder beräknas under år 2020 spara cirka 100 000 euro. Utläggning av hemvårdens måltidsservice planeras, när den egna produktionen i köket i Johannisberg av måltider för hemleverans upphör. Utläggning av måltidsservice beräknas under år 2020 spara cirka 166 000 euro.

Också inom handikappservice är personalsituationen god, vilket ger en möjlighet att spara från vikarieanslag. Handikappservicen bedriver samarbete med det övriga östra Nyland, och bl.a. genom delad expertis och gemensamma konkurrensutsättningar kan kostnadsbesparingar åstadkommas.

Bildningssektorn

Sparåtgärd	Besparing 2020, euro	Besparing 2021, euro	Besparing 2022–2026 €/år
Campus hyra och tjänster, nya lokaler		30 000	50 000
Utbildningstjänsterna, besparingar år 2020 p.g.a. undantagsförhållandena	1 040 000		
Utbildningstjänsterna, besparingar år 2020 p.g.a. undantagsförhållandena, städning, intern kostnad	285 400		
Utbildningstjänsterna, besparingar år 2020 p.g.a. undantagsförhållandena, skolmat, intern kostnad	660 000		
Utbildningstjänsterna, minskning av timresursen i grundläggande utbildning	100 000	100 000	110 000
Utbildningstjänsterna, skolgångshandledaresurs	30 000	50 000	50 000
Utbildningstjänsterna, större möjligheter till distansutbildning	20 000		
Förvaltningen för kultur- och fritidstjänster, minskning av sakkunnigtjänster	11 601		
Bibliotekstjänsterna, besparingar (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	210 091	42 200	42 200
Bibliotekstjänsterna, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-11 200		
Kulturtjänsterna, olika besparingar (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	86 536		
Kulturtjänsterna, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-51 000		
Idrottstjänsterna, badövervakare och sommarjobbare, besparingar i kostnader	61 000		
Idrottstjänsterna, andra besparingar (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	135 400		
Idrottstjänsterna, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-325 000		
Ungdomstjänsterna, olika besparingar (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	34 000		
Ungdomstjänsterna, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-7 500		
Musikinstitutet, olika besparingar (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	54 469		
Musikinstitutet, besparingar i hyra (av engångsnatur, beror på corona)	42 000		
Musikinstitutet, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-113 445		
Konstskolan, olika besparingar (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	26 800		
Konstskolan, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-22 000		
KoMbi, tjänsten som teaterpedagog tillsätts inte	30 000	30 000	30 000
KoMbi, andra sparåtgärder (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	49 800		
Försäljning av KoMbis hus och tomt 1.8.2022, kalkylmässigt 123 900 euro/år			123 900
KoMbi, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-14 300		
Kultur- och fritidstjänsternas städtjänster, intern kostnad	120 900		
Kultur- och fritidstjänsternas strukturutredning, strukturförändring i den grundläggande konstundervisningen och fria bildningsarbetet	25 000	100 000	200 000
Idrottstjänsternas strukturutredning		50 000	100 000
Småbarnspedagogik, visstidsanställningar förlängs inte, frivilliga oavlönade ledigheter	300 000		
Småbarnspedagogik, andra sparåtgärder (i huvudsak av engångsnatur, beror på corona)	394 460		
Småbarnspedagogik, besparingar i måltidstjänster, intern kostnad	180 000		
Småbarnspedagogik, öppna familjekaféer stängs 1.8.2021		100 000	200 000
Småbarnspedagogik, familjedagvård minskar 2 årsverken, pensioneringar	78 000	136 500	136 500
Småbarnspedagogik, förlorade inkomster (av engångsnatur, beror på corona)	-885 000		
Bildningssektorn totalt, besparingar	3 975 457		
Bildningssektorn totalt, förlorade inkomster	-1 429 445		
TOTALT	2 546 012	638 700	1 042 600
TOTALT PÅ STADENS NIVÅ (med beaktande av interna kostnader)	1 499 712	638 700	1 042 600

Fördelningen av bildningssektorns utgifter, BG2020

Bildningssektorns sparprogram har byggts på nettoeffekten av förlorade inkomster och besparingar som uppnås. Samtidigt som coronakrisen har lett till minskade klientavgifter och försäljningsinkomster för bildningssektorn, har det å andra sidan på många håll uppstått stora interna besparingar i fråga om stödtjänster.

Bildningssektorns inställning är att vi prioriterar personal och verksamhetens kvalitet och hellre sparar på väggar och golv. På det sättet är det möjligt att spara också stora summor och betona servicens kvalitet och innehåll i vardagen.

Bildningssektorn har velat ta upp alla alternativ som cheferna och enheterna själva har sett som möjliga. Bildningssektorns lista är omfattande också av den orsaken att bildningssektorn består av så många olika verksamheter (heterogen sektor) och varje enhet har sina speciella drag. Därför föreslås också bildningssektorns sparåtgärder riktas till flera år än i andra sektorer.

Enligt sektorns sakkunnigas uppfattning ska man reagera på förändringar i verksamhetsmiljön på förhand och i tid, inte i efterhand. Exempelvis ett eventuellt sjunkande antal barn ska nu beaktas i tid då man planerar verksamheten och ekonomin. Som en servicesektor anser bildningssektorn att med en kontrollerad och långsiktig förnyelse parallellt med besparingar säkerställer man att organisationen är kundorienterad även i fortsättningen.

Utbildningstjänsterna

Utbildningstjänsterna har under våren 2020 till följd av coronakrisen gjort betydande besparingar i kostnaderna för skolskjutsar, måltider, städ- och vaktmästartjänster, vikarier och material. Hösten 2020 uppstår inte sådana besparingar, om det är möjligt att återgå till normala undervisningsarrangemang. Ett eventuellt omfattande och långvarigt program för anpassning av ekonomin kan genomföras under flera års tid.

Åtgärder som gäller skolnätet och fastigheter

Ändringar i skolnätet kräver separat och noggrannare planering för att anvisa eleverna nya närskolor.

Beslutet som fullmäktige fattade i januari om skolor i östra Borgå ändras inte i detta skede. Skol- och daghemsnätet ska också i fortsättningen täcka olika områden i Borgå. Innan bindande beslut om nedläggning av skolor och daghem fattas ska man göra grundliga utredningar av varje skola och daghem. Utredningen ska gälla grunderna för verksamhet, kvalitet och ekonomi. I utredningar ska man göra en bedömning av hur besluten påverkar barnen. När man planerar en ändring i det kommunala daghemsnätet ska man säkerställa att det på stadens olika områden finns tillräckligt med platser för småbarnspedagogik, eftersom alla barn har rätt till småbarnspedagogik och lagen om småbarnspedagogik bestämmer personalbehovet i förhållande till barnantalet.

Nedläggning av skolor kräver förutom strategiska beslut även en komplettering av skolnätsutredningen och en plan för hur elevströmmarna ska styras i fortsättningen. Investeringsplaner som gäller objekt som eventuellt läggs ned avbryts, och investeringarna återkallas. Dessutom omprioriterar man planerade investeringar och gör nya tidsplaner för dem. En satsning på att förnya skolnätet och prioritera investeringar kan leda till mera kvalitativa lärmiljöer i framtiden och frigöra anslag för att ordna undervisning och eventuellt förbättra kvaliteten på den.

Fortbildning

Utbildningarna enligt tjänstekollektivavtalet kan förnyas och egna utbildare användas i större utsträckning. På lång sikt är det ändå viktigt att satsa på att öka lärarnas kunskaper särskilt i ICT-frågor och användning av mångsidiga undervisningsmetoder. Dessutom måste lärarna ständigt utveckla sina färdigheter att bemöta olika elever.

Anskaffningar

Vid anskaffningen av läromedel och material kan man utnyttja det som finns på lager och endast skaffa det nödvändigaste. Det är möjligt att ändra cyklerna för anskaffning av datorer så att antalet datorer utökas i en långsammare takt. Dessutom säkerställs att de maskiner som finns är i så effektiv användning som möjligt.

Undervisning

Eventuella strukturella förändringar i skolnätet medför även eventuella besparingar i personalkostnader.

Koefficienter som används i beräkningen av timresurser ändras inte. En besparing på 100 000 euro fås år 2020 när barnantalet blir mindre. Koefficienter ses över årligen.

Tjänster inom småbarnspedagogik

Coronaepidemin har lett till besparingar i småbarnspedagogikens utgifter för stödtjänster och personal. På grund av undantagsförhållandena i mars-maj hölls största delen av barnen (80 %) hemma, och det uppstod besparingar i skjutsar till förskoleundervisning och till morgon- och eftermiddagsverksamheten i Tulliportti. Faktureringen av måltidstjänster baserar sig på antalet levererade måltider till daghemmen, och antalet måltider var endast ca 20 procent av det normala i mars-maj. I april-juni tar ca 135 visstidsanställningar slut, och dessa förlängs inte på grund av det låga antalet barn. Under normala omständigheter skulle de flesta visstidsanställningarna förlängas till slutet av juni-juli, eftersom verksamheten i allmänhet minskar i juli då barnen har semester. Då har de flesta anställda inom småbarnspedagogiken oftast semester, och också visstidsanställda kan hålla de semestrar de hunnit tjäna in. Den här våren har både ordinarie och visstidsanställda haft semester redan från och med april. Det uppstår också besparingar i personalkostnaderna då en del av personalen arbetar som vikarier inom social- och hälsovårdssektorn. Besparingar fås också inom familjedagvården, då två familjedagvårdare går i pension, en familjedagvårdare blir arbetsledig och en visstidsanställning upphör. Detta innebär att platserna inom familjedagvård minskar. De ersätts med platser på daghem.

Antalet chefer har redan under de senaste åren minskat inom småbarnspedagogiken, och chefernas uppgiftshelheter har utvidgats efter en omvärdering. Det är ännu meningen att två daghem ska underställas en daghemsföreståndare. Efter det är uppgiftshelheterna för cheferna inom småbarnspedagogiken så omfattande, att det inte är möjligt att minska på chefsresurserna ytterligare.

Baserat på utfallet under början av året är användningen av servicesedlar och hemvårdsstöd mindre än planerat. Användningen av hemvårdsstöd har minskat betydligt under de senaste åren, men då epidemin fortsätter och det ekonomiska läget är osäkert, kan det hända att användningen av hemvårdsstöd ökar.

Familjeplatsen Famili och familjestugan Ilona kan stängas i augusti 2021. I lokalerna ordnas familjekaféer och klubbar. I båda lokalerna finns problem med inomhusluften, varför man vill avstå från dem. Lokalerna kan ersättas med en lokal som byggs i anslutning till lekparken i Näse hösten 2021, vilken kan användas som verksamhetsställe för de öppna tjänsterna inom småbarnspedagogiken. Därför bör antalet familjekaféer och klubbar minskas. Detta innebär att kamratstödsverksamheten för familjer som är hemma minskar.

Kultur- och fritidstjänsterna

Kultur- och fritidstjänsterna kan uppnå besparingar på ca 766 700 euro under år 2020. Dessutom sparar kultur- och fritidstjänsterna på grund av coronaepidemin ca 118 000 euro i städkostnader som skulle ha betalats till lokalservice. I den först nämnda summan ingår arbeten som avbrutits på grund av att lokaler har stängts och de personalkostnader som sparats till följd av detta. Besparingarna i verksamheten baserar sig på att enheternas normala verksamhet har inhiherats och på sparobjekt som enheterna själva valt.

Förlorade inkomster från verksamheten och lokalhyror under motsvarande tid beräknas vara ca 540 000 euro. Förlorade inkomster berör speciellt idrottstjänsterna och medborgarinstitutet, vilkas inkomster av kundavgifter och avgiftsbelagda tjänster minskar då verksamheten måste avbrytas. Kund- och kursavgifterna kan justeras årligen, och på ett sådant sätt att man år 2021 får ca 30 000 euro i nya inkomster och år 2022 sammanlagt 60 000 euro om medborgarinstitutets kursavgifter höjs. De övriga enheternas avgifter är i övre kanten vid en prisjämförelse mellan städer. Inträdesavgifter och priser för tjänster och evenemang hålls på en rimlig nivå.

Inom den grundläggande konstundervisningen, det fria bildningsarbetet och idrottens servicehelheter planeras en organisatorisk utveckling och förnyelse under åren 2020–2023. Samtidigt utvärderar man också organiseringen och samarbetsmöjligheterna mellan stadens, Konstfabrikens och Event Factory.

Detta medför ökande besparingar från år 2020, vilka stiger till ca 400 000 euro per år från början av år 2023. Besparingarna kommer från en effektivisering av verksamheten vid läroanstalterna (instituterna i Borgå) och en sammanslagning av deras förvaltnings-, ekonomi- och kontorsuppgifter samt besparingar som eventuellt uppstår också i andra enheter då lediga arbetsplatser inte tillsätts. Dessutom är det meningen att Borgå konstskola och medborgarinstitutet ska flytta till den totalrenoverade Borgågården 1.8.2022. Detta innebär besparingar i verksamhets- och hyreskostnader och samtidigt blir Katthult daghem och KoMbi-huset med tomter fria till försäljning.

I idrottstjänsterna söks strukturella ändringar och besparingar under åren 2020–2023. Den strukturella förändringen genomförs genom att förenkla och förnya idrottstjänsternas helhet och organisering samt underhållet och förvaltningen av idrottssalar och -platser. I samband med genomförandet av idrottsprogrammet utreds bland annat om det är möjligt att ordna avgiftsbelagda motionskurser och handledning som en del av medborgarinstitutets kursverksamhet för vilken betalas statsandel. Detta skulle innebära besparingar för staden. Idrottstjänsterna kunde koncentrera sig på de ökande servicebehoven hos specialgrupper. I enlighet med idrottsprogrammet utreds och avtalas om produktionen av idrottstjänster tillsammans med aktörer inom tredje sektorn och företag i branschen. Förvaltningen av helheten för nuvarande och nya idrottslokaler, underhållet av lokalerna och ledningen utreds. Då fastighets- och utvecklingsprojektet för Kokon framskrider, skapas spelregler för samarbetet mellan staden, idrottstjänsterna och företagen och en eventuell bologisering utreds.

Ledningen och utvecklingen av kulturtjänsterna stöds av utarbetandet av kulturprogrammet 2030. Målet är att förstärka samarbetet mellan turist- och marknadsföringstjänsterna, Konstfabriken och Borgå museum. En gemensam förvaltningsmodell för museerna i Borgå utreds, Borgå museums ställning som regionalt ansvarsmuseum framhävs.

Inom bibliotekstjänsterna får staden 100 % statsandel för uppdraget som regionalt ansvarsbibliotek. Borgå bibliotek upprätthåller Helle-bibliotekens gemensamma informations-system, i vilket kostnader Helle-biblioteken deltar.

Räddningsverket i Östra Nyland

Sparåtgärd	Besparing 2020, euro	Besparing 2021, euro
Kostnadsställe 5001/Flyttning av läkarundersökningar för avtalsbrandkärer	48 000	40 000
Kostnadsställe 5001/Medlemsavgifter	5 000	2 000
Kostnadsställe 5005/Enhetschefsjouren slutar, minskning av övertid	100 000	50 000
Kostnadsställe 5005/Flyttning av konditionstester för avtalsbrandkärer	45 000	20 000
Kostnadsställe 5005/Material och förnödenheter	2 000	2 000
Kostnadsställe 5005/Övriga verksamhetskostnader (hyror)	20 000	10 000
Kostnadsställe 5020/Minskning av övertidsutgifter	5 000	3 000
Kostnadsställe 5020/Köp av tjänster	6 000	4 000
Kostnadsställe 5020/Material och förnödenheter	2 000	2 000
Kostnadsställe 5006/Flytt av rekryteringar till tiden efter coronaviruset	17 000	5 000
Kostnadsställe 5006/Köp av tjänster	0	2 000
Kostnadsställe 5006/Material och förnödenheter	0	2 000
TOTALT	250 000	142 000

Ambulanssjukvård produceras på uppdrag av HNS Borgå sjukvårdsområde och därför debiterar Räddningsverket i Östra Nyland för tjänsten enligt verkliga kostnader. Därför beaktades ambulanssjukvården inte då sparplanen för Räddningsverket i Östra Nyland utarbetades.

Utmaningar för årets ekonomi hämtar speciellt oljeskyddsfondens meddelande om att inga bidrag beviljas före september 2020, och att bidrag sannolikt inte betalas alls. Bara detta är en stor utmaning för Räddningsverket i Östra Nylands ekonomi under det pågående året, eftersom räddningsverket måste sköta alla bidrag för underhåll av fartyg, utbildning av manskap och bränsle för fartyg, och för detta har räddningsverket inte kunnat förbereda sig. I värsta fall betyder detta att Räddningsverket i Östra Nylands utgifter ökas med cirka 200 000 euro.

Räddningsverkets ledning

De planerade läkarundersökningarna för alla brandmän i halvordinarie brandkärer och en del av avtalsbrandkärer skjuts upp och medlemsavgifterna minskas.

Räddningsverksamhet

Personalutgifterna minskas genom att dra in enhetschefsjouren av halvordinarie brandkärer i Lappträsk. Övertider minskas, och de planerade konditionstesterna för alla halvordinarie brandkärer och en del av avtalsbrandkärer skjuts upp. Hyresutgifter minskas. Personalutgifterna för lägescentralen minskas, speciellt från övertid, och också anskaffningar av utomstående tjänster och små förnödenheter minskas.

Riskhantering

Personalutgifter minskas genom att flytta rekryteringar till tiden efter coronaviruset.

Investeringar

Alla investeringar i oljebekämpning flyttas tills oljeskyddsfonden meddelar om betalning om bidragen.

Det finns tryck också på budgeten för år 2021 på grund av att man inte ännu vet om oljeskyddsfondens bidrag. Man vet inte om oljeskyddsfonden kommer att ersätta upprätthållandet av oljebekämpningsfärdigheten till räddningsverket. På medellång sikt måste räddningsverket anpassa oljebekämpningsberedskapen, dvs. att antalet fartyg och annan utrustning minskas.

På grund av lagstiftningen ska räddningsverket ta i bruk flera olika ICT-system, så som ett säkerhetsnätverk, ett fältledningssystem samt räddningsverkets gemensamma applikation för förebyggande av olyckor osv. Det är svårt att uppskatta kostnaderna för dem, men på 2–4 år kommer de antagligen att öka räddningsverkets kostnader med 200 000 - 300 000 euro per år.

I Lappträsk och Sibbo planeras nya brandstationer. De behövs, men samtidigt, med stöd av nuvarande grundavtal, skulle alla avtalskommuner delta i betalandet av de nya, högre hyrorna, varför också detta skulle betyda kostnadstryck på budgeten för år 2021.

Affärsverken

Affärsverket Borgå vatten

Driftsekonomi/Sparåtgärd	Besparingar 2020, euro	Besparingar 2021, euro
En sommaranställd för underhållsarbeten vid anläggningarna anställs inte mera, arbeten omorganiserar.	17 000	17 000
Tillsvidare anställs inte en nätplanerare (eftersom projekten skjuts upp)	70 000	70 000
En planeringsingenjör inledde sitt arbete 6.4 och den föregående slutade 11/2019	15 000	
Arbetstagaren arbetar på 60 %.	18 000	
Rör, reservdelar, avloppsanalyser, provtagningar konkurrensutsätts som större helheter		25 000
Ferron anskaffningsring		5 000
Byggkonsultens arbeten i Kullo delvis som eget arbete (tot. 20 000 euro/a)	5 000	10 000
Av vattenanalyserna för egenkontroll gör affärsverket delvis själv genom fältmätningar (syre, järn, grumlighet)		2 000
I samband med pensioneringen överväger man om verksamheterna kan ordnas på annat sätt		
Användningen av energieffektivitet bl.a. i valet av pumpar		10 000
Utnyttjandet av digitalisering (elektronisk utdelning av brev, meddelanden, fakturor osv.)		5 000
Effektivisering av byggprojektens tidtabell (allmänna kostnader för byggarbetsplatsen optimeras)		10 000
Totalt	125 000	154 000

Investeringar/Sparåtgärd	Besparingar 2020, euro	Besparingar 2021, euro
Anläggningar, icke brådskan skjutna fram	140 000	480 000
Nät, gemensamma projekt med kommuntekniken skjutna fram	690 000	360 000
Nät, egna saneringsprojekt och nya projekt skjutna fram	130 000	1 080 000
Nät, flytt av ledningar på grund av planändringar (ABC och Citymarket)		-1 000 000
Nät, nödvändiga projekt som uppkommit efter godkännandet av budgeten	-270 000	
Fordonanskaffningar och annat skjutna fram	140 000	
Totalt	830 000	840 000

Besparingar i driftsekonomi uppstår genom att bilda anskaffningsringar med andra vattenverk (kemikalier, behandling av slam), genom att konkurrensutsätta större helheter och konkurrensutsätta ramavtal i upphandling av material och tjänster samt att omorganisera tjänster och beakta konsekvensen för att projekten skjuts upp när det gäller behovet av personalresurser. Digitaliseringen utnyttjas i fortsättningen allt mera och det beräknas ge små besparingar bl.a. genom mindre printmaterial och ökad elektronisk kommunikation. När det gäller driftskostnaderna beräknas besparingen vara ca 125 000 euro år 2020 och ca 154 000 euro år 2021.

I investeringsprogrammet uppstår eventuella besparingar främst genom uppskjutande av projekt, eftersom alla projekt är nödvändiga, men brådskan varierar. För 2020 beräknas besparingarna uppgå till totalt 830 000 euro. Några nybyggnadsprojekt i nätet som genomförs gemensamt (Haikotrasket, Haikobranten II) har kunnat skjutas fram med ett år utan att de kvantitativa målen för tomter som staden säljer har äventyrats. För tryckavlopp och vattenledning på västra åstranden genomförs bara planeringsarbete år 2020. Andra projekt som senareläggs är Karlebykanten i glesbygden och den preliminära utredningen av avloppet i Emsalö i anslutning till nätet i skärgården. Satsreningsverken på Emsalö fungerar nu bra, eftersom de ha sanerats under de senaste åren och Borgå vatten har satsat mera på underhåll och uppföljning än man gjort tidigare. Av denna orsak kan man flytta på avloppsutredningen.

I Karlebykanten räknar man inte med betydande antal potentiella nya anslutningar.

En del av anläggningsprojekten kan ge inbesparingar. Hindrår reningsverk rivs inte, eftersom man med små ändringar kan utnyttja reningsverkets bassänger för utjämning av toppflöden orsakade av dagvatten. VVS-saneringen på Hermansö är vettig att genomföra först när det inte längre är nödvändigt att på grund av koronoläget begränsa gästade personers besök på anläggningen. Anskaffningen av reservkraft till Norike framskjuts, eftersom man vid behov kan leda vatten från Sannäs nätområde under strömavbrott.

År 2021 uppskattas besparingarna vara totalt 830 000 euro. Besparingar uppstår genom att skjuta framåt vissa av avloppsrensningens saneringsprojekt, utvidgning av näten på glesbygden och de gemensamma projekten med kommuntekniken (Haikostranden II, Vårdalsängen). En stor del av de planerade investeringarna hör direkt ihop med stadsutvecklingens investeringar, t.ex. Kullo företagsområde, nya bostadsområden och projekt som orsakar flytt av ledningar. Stadens beslut angående dessa inverkar direkt på vattenverkets investeringsprogram. I Borgå vattens ursprungliga budget har inte ingått flyttningar av ledningar och markstabilisering som orsakas av ABC-projektet med parkeringshall och Citymarket (tilläggsfinansiering 1 000 000 euro).

Affärsverket Borgå lokalservice

Sparåtgärd	Besparingar 2020, euro	Besparingar 2021, euro
Matsedeländringar, förmånliga rätter i sedeln	60 000	120 000
Mjukt bröd ändras till knäckebröd i skolor	35 000	70 000
Ekologisk mjölk byts ut mot vanlig fettfri mjölk	30 000	60 000
Råvarorna för salladsbordet byts ut mot förmånligare	25 000	50 000
Man höjer larmgränsen för vinterunderhåll under den nya avtalsperioden	100 000	200 000
Beredskapstiderna för städningen i simhallen minskas.	7 000	16 000
Fönstren tvättas och dammet som behöver torkas då man står på en lyftanordning görs vart annat år	60 000	60 000
Effektiviteten av kontorslokalen förbättras		
TOTALT	317 000	576 000

I affärsverkets sparåtgärder har i första hand granskats stadens externa kostnader. De viktigaste besparingarna fås genom att affärsverket börjar använda förmånligare råvaror inom kostservice. Som exempel byts köttbullarna ut mot broilerbullar, panerade fiskbitar mot fiskbullar eller ökad mängd korvrätter. Det är inte meningen att frånga den höga graden av inhemskt ursprung.

Som en del av omorganisering av måltidstjänster för social- och hälsovården bereds anskaffningen av hemservicemåltider på marknaden. Genom att övergå till hemservicemåltider som produceras kalla kan affärsverket uppnå betydande besparingar i måltidernas transportkostnader. Arrangemanget hänförs till att produktionen i Johannisbergs områdeskök flyttas till Näse och Äppelbackens servicecenter.

De övriga besparingarna inom kostservice är mindre men under det här året dock sammanlagt redan över 100 000 euro. Förslagen är dock sådana för vilkas genomförande det har ställts bindande strategiska indikatorer, såsom ökning av vegetarisk mat eller favorisering av ekologiska produkter.

Avtalsperioden för maskinella snöarbeten och maskinell halkbekämpning som genomförs i form av köpta tjänster för fastighetsskötsel löper ut på hösten. En ändring av

larmgränsen för snöarbeten (nuvarande avtal 4 cm) beräknas medföra betydande besparingar. Servicebeskrivningarna för fastighetsskötsel och städning är på 2011 års nivå då städningen bl.a. började utföras mera sällan. Att vartannat år inte tvätta fönster och torka damm med hjälp av en lyftanordning som ingår i den grundläggande rengöringen som köpta tjänster är ett möjligt sparobjekt.

I tabellen presenteras inte besparingar till följd av coronaepidemin. Avgiftsintäkterna för kostservice från sektorerna beräknas minska med 840 000 euro och besparingarna i livsmedelsupphandlingar beräknas uppgå till cirka 200 000 euro. Avgiftsintäkter för lokalservice från sektorerna beräknas minska med ca 482 000 euro. Affärsverkets fasta kostnader förblir oförändrade.

För att lokaleffektiviteten ska förbättras genom ökat distansarbete förutsätts att lokalitetsledningen hittar en hyresgäst i de lokaler som blir lediga.

Återbetalningen av de interna kundavgifter till bildningssektorn och som föranleds av coronaepidemin beräknas uppgå till ca 1,32 miljoner euro och de externa kostnaderna på grund av coronaepidemin beräknas minska med 0,2 miljoner euro på motsvarande sätt. Poster som beror på epidemin har inte beaktats i de strukturella besparingarna i tabellen.

Affärsverket Kungsvägens arbetshälsa

Sparåtgärd	Besparingar 2020, euro	Besparingar 2021, euro
1. Vikariat som företagshälsovårdare (8 månader)	28 700	
Förlust av försäljningsintäkter	-47 300	
2. Befattning som företagshälsovårdare (2 månader)	6 530	
Förlust av försäljningsintäkter	-11 800	
3. En läkare för sjukvård	20 000	
Förlust av försäljningsintäkter	-30 000	
4. Personalkostnader för företagshälsovårdare har överförts på social- och hälsovården	21 600	
Förlust av försäljningsintäkter	-35 500	
3. Optimering av lokaler/minskning av lokaler 1/4 del (281 000 €)		70 250
Besparingarna totalt	76 830	70 250
Förlust av försäljningsintäkter totalt	-124 600	

Kungsvägens arbetshälsas ändringsförslag för strukturen och verksamheten för år 2020 medför besparingar i personalkostnader totalt ca 76 830 euro. Samtidigt går dock ca 124 600 euro förlorade av de försäljningsintäkter som resurserna medför.

Besparingarna i personalkostnaderna beror på att man under en tid på åtta månader (8) inte har anställt en vikarie för en företagshälsovårdare med arbetsledighet och att man anställer en ny arbetstagare för en ledig uppgift som företagshälsovårdare först på hösten. En läkare för sjukvården har varit anställd för viss tid. I personalkostnaderna uppgår besparingarna till ca 20 000 euro, om platsen inte tillsätts under juni–augusti. Samtidigt förlorar affärsverket försäljningsintäkter när vårdpersonal som utför försäljning inte anställs.

Kungsvägens arbetshälsa hyr lokaler av Veritas i Kungsporten och den årliga lokalhyran är 281 300 euro. Målet är att minska det utrymme som hyrs genom att affärsverket

överlåter cirka åtta rum från en gavel, vilket sparar cirka 70 250 euro per år (fr.o.m. 2021).

I budgeten och driftsekonominplanen för 2020 har stora anskaffningar eller investeringar inte planerats och mindre anskaffningar görs enligt prövning.

Coronaepidemin och beredskapen inför den har ändrat företagshälsovårdsverksamheten. En del av de förebyggande företagshälsovårdstjänsterna och en del av de frivilliga sjukvårdstjänsterna ordnades som distansmottagning. I epidemisituationen betonades rådgivningens och vägledningens roll inom företagshälsovården. En del av vårdpersonalen inom företagshälsovården (4) övergick till andra arbetsuppgifter inom social- och hälsovården i Borgå stad för att trygga en fungerande hälso- och sjukvård. Personalkostnaderna överförs på social - och hälsovården (21 600 euro). Till följd av personalöverföringarna sjönk affärsverkets försäljningsintäkter med cirka 35 500 euro

Digitalisering samt effektivisering av interna processer

Digitalisering utnyttjas för service, t.ex. genom att skapa nya kundorienterade tjänster eller genom att frigöra resurser från rutinmässig inmatning eller insamling av data och i stället använda resursen till analyser och tolkning samt utveckling av kunnandet. Detta möjliggörs med tillgänglig teknologi, t.ex. programautomation eller robotik.

Stadsstyrelsen godkände i mars 2020 ett digitaliseringsprogram, som grundar sig på stadens strategi. I digitaliseringsprogrammet presenteras åtgärder med vilka Borgå producerar välfärd för invånarna med hjälp av ny teknologi.

Stadens digitalisering består dels av digitala tjänster till stadens invånare, dels av utveckling av processerna inom förvaltningen och tjänsterna genom digitalisering. Av digitaliseringsprogrammets tre teman är temat "Servicekvalitet & arbetets effektivitet" det mest ägnade att förbättra Borgå stads ekonomi på kort sikt.

Den produktivitetssökning som digitaliseringen möjliggör består av direkt nytta i pengar, förbättrad effektivitet samt en indirekt kvalitativ nytta. Digitaliseringens mätbara effekter är till exempel den tid som sparas genom en minskad administrativ och manuell arbetsinsats samt mindre kostnader exempelvis för resor, postning och skanning. Samtidigt kan kommunens intäkter öka exempelvis genom ersättningar som utomstående betalar för användning av tjänster och data.

Upprepade regelbaserade arbetsuppgifter, vilkas automatisering ger den största nyttan, återfinns typiskt bland organisationernas stödfunktioner och servicecentralernas uppgifter. Med ökad styrbarhet och standardisering hos strukturen och beslutsprocessen ökar också möjligheterna att ta fram olika elektroniska och automatiserade arbetsprocesser i olika system. Enligt statsrådet finns det en betydande sparpotential i digitaliseringen av de kommunala tjänsterna i Finland. Enligt en utredning skulle sparpotentialen motsvara upp till 0,6-0,9 procentenheter i skattesatsen.

Uppgiften om sparpotentialen bör dock granskas kritiskt. För det första kommer de digitala investeringarnas sparpotential till stor del ge nytta till invånarna, snarare än till stadens organisation.

För det andra kan digitaliseringen leda till att personalen minskar utan att minska de totala kostnaderna, eftersom den högt utbildade personalens andel ökar. Man bör också beakta att kommunernas möjligheter till anpassning av antalet anställda vid snabba förändringar är begränsade. Således bör kommunerna med omsorg planera sina ändringar i arbetssätt, exempelvis genom att förutse eller utnyttja den förändring som sker genom pensioneringar. För att kunna utnyttja de möjligheter som digitalisering och automation erbjuder ska organisationen ha både vilja och beredskap att förnya organisationsstrukturen.

Kalkylen om besparingar som kan fås är inte lätt att utforma, delvis för att nyttan från digitaliseringsprojekten är något som uppträder under perioder som räknas i år eller årtionden och förutsätter investeringar i både IT-system och personalutbildning.

Således bör man i utvärderingen av digitaliseringsnyttan inte främst fokusera på besparingarna utan analysera den kvalitativa nytta och det mervärde som digitaliseringen kan ge kommuninvånaren och kommunen.

Exempel på nytta i form av bättre produktionskvalitet eller indirekt nytta genom sparad tid när det manuella arbetet minskar, kortare behandlingstider, bättre användarvänlighet från tjänsteinnehavarens och kommuninvånarens synvinkel, bättre insyn i beslutsfattandet, lättare statistikhantering, en klarare helhetsbild och bättre systematik, flexibilitet att göra ändringar, förbättrad kommunikation samt färre fel. Även kvaliteten på kommunernas interna funktion kan utvecklas med automationen, vilket kan göra staden mera attraktiv som arbetsgivare.

Projekten bör prioriteras så att de viktiga projekten blir genomförda och ger maximal verksamhetsmässig och ekonomisk nytta.

Källa: Utveckling av kommunernas digitala verksamhet och beslutsfattande samt precisering av den sparpotential som digitaliseringen möjliggör som del av PoF-miljarden, Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 7/2019 (språk: finska).

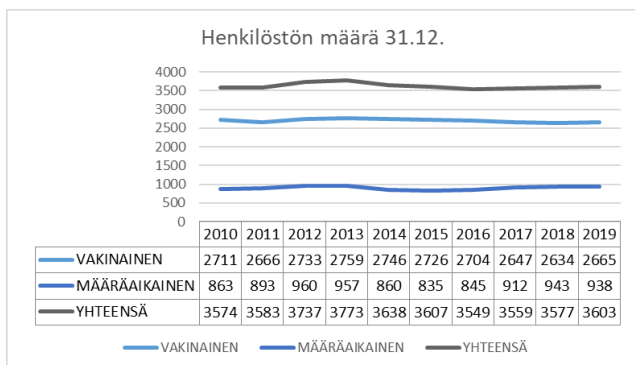
Personalen

TILI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Kasvu €	Kasvu %
Kaikki henkilöstömenot	-118 763	-124 057	-127 577	-129 513	-128 309	-128 890	-125 401	-128 155	-132 578	-13 816	12 %
5001 Kuukausipalkat virat	-35 307	-35 739	-36 220	-35 472	-33 224	-33 373	-33 284	-34 549	-35 108	199	-1 %
5003 Ylityöt ja korvaukset virat	-3 320	-3 402	-3 492	-3 364	-3 228	-3 351	-3 221	-3 198	-3 118	202	-6 %
5011 Kuukausipalkat toimet	-34 693	-36 528	-38 689	-40 813	-42 693	-42 960	-43 891	-45 745	-47 368	-12 676	37 %
5013 Ylityöt ja korvaukset toimet	-2 187	-2 472	-2 559	-2 849	-3 132	-3 029	-3 338	-3 286	-3 357	-1 170	54 %
5021 Tuntipalkat	-4 575	-4 277	-4 251	-4 194	-4 311	-4 229	-3 020	-2 363	-2 372	2 204	-48 %
5023 Ylityöt ja korvaukset tuntipalkat	-364	-427	-315	-257	-304	-302	-255	-208	-247	117	-32 %
5061 Kokouspalkkiot	-267	-298	-336	-342	-340	-330	-416	-447	-458	-192	72 %

Taulukko, henkilöstömenot 2011-2019

Uppgifter lätt tillgängliga från och med år 2011. De utbetalade månads- och timlönerna har ökat från år 2011 med cirka 12 procent. Under samma tid har lönerna för ordinarie arbetstid inom kommunsektorns enligt Statistikcentralens förtjänstnivåindex stigit med 14,12 procent. De två siffrorna är inte direkt jämförbara men ger en indikation om att personalutgifternas utveckling i Borgå inte avviker från genomsnittet inom kommunsektorn.

Personalutgifternas ökning beror mestadels på en ökning av löneutgifterna för ordinarie arbetstid (tabellen ovan). Det som har ökat mest är löneutgifterna för månadsavlönade arbetstagare i arbetsförhållande, vilket förklarar att många anställningsförhållanden som tidigare var tjänster eller timavlönade numera är arbetsförhållanden och månadsavlönade. Övertid och ersättningar har i eurobelopp ökat mycket, men proportionellt har den betalda övertiden hållit sig vid cirka 7,9 procent av de utbetalda lönerna.

Antalet anställningsförhållanden hos staden vid slutet av året 2019 var nästan oförändrat jämfört med slutet av år 2011. Antalet anställningsförhållanden i slutet av år 2019 var 29, dvs. 0,81 procent mera än år 2011.

Hur personalutgifter kan påverkas

I praktiken personalutgifterna permanent påverkas endast genom en ändring av antalet anställda. De kommunala lönerna är reglerade genom kollektivavtal, arbetet är delvis skiftarbete och den betalda övertidens andel är skälig.

Antalet anställda kan påverkas genom rekryteringsförbud, dvs. genom att utnyttja den ändring som sker genom att anställda säger upp sig eller går i pension. Rekryteringsförbud verkar långsamt och kan i många fall inte utnyttjas bl.a. på grund av lagstadgade eller rekommenderade personaldimensioneringar och kommuninvånarnas behov av tjänster.

Personalen kan minskas också genom uppsägning av flera personer på ekonomiska och produktionsmässiga grunder. Borgå har erfarenhet av uppsägningar från år 2011. Samarbetsförhandlingarna ledde slutligen till uppsägning av 41 arbetstagare eller tjänsteinnehavare. Personalminskningar berör inte alla sektorer på samma sätt. Detta beror på lagstadgade eller

rekommenderade personaldimensioneringar och kommuninvånarnas behov av tjänster. De samarbetsförhandlingar som inleddes i april 2020 syftar inte på att använda uppsägning av arbetstagare eller tjänsteinnehavare som ett sätt att minska personalutgifterna.

Personalutgifterna kan tillfälligt minskas också genom permittering. En permittering kan i praktiken gälla alla anställda, även om staden i de pågående samarbetsförhandlingarna lämnat social- och hälsovårdssektorns samt Räddningsverket i Östra Nylands personal utanför permitteringsförhandlingarna. Målet för de pågående samarbetsförhandlingarna var att genom permitteringar spara 3–5 miljoner euro från personalutgifterna. Förhandlingarna under cirka 1800-2200 personer och möjligheterna att spara är cirka 2,6–3,4 miljoner euro.

Genomförandet av permitteringarna kräver en lång tid. Serviceproduktionen blir störd i flera månaders tid, då varken vikarier avlönas eller övertidsarbete i princip görs under permitteringstiden. Erfarenheten från den permittering som gjordes år 2009 var att arbeten som blev ogjorda under permitteringen sysselsatte personalen en lång tid efter att permitteringarna hade avslutats.

Förutom med permitteringar kan personalutgifterna tillfälligt sänkas med frivilliga oavlönade ledigheter. I Borgå återinför man möjligheten till s.k. talkoledigheter som betyder att den anställda kan få en vecka ledigt mot lönen för fem dagar.

KT Kommunarbetsgivarna och de kommunala huvudavtalsorganisationerna godkänd 28.5.2020 en uppgörelse om nya kollektivavtal för kommunsektorn. Enligt det nya avtalet kan arbetsgivaren och arbetstagaren/tjänsteinnehavaren avtala om att byta ut kvalifikationsårets semesterpeng eller en del av den mot motsvarande ledighet. Byta av semesterpeng mot ledig tid är enligt det nya förordningarna möjligt först fr.o.m. 31.8.2020.

I enlighet med lokalavtalet betalar Borgå semesterpengarna i samband med juni månads lönebetalning. Eftersom semesterpengen betalas i sin helhet i juni är det inte längre möjligt att byta ut semesterpengen 2020 till ledighet.

Samarbetsförhandlingar avslutades 19.5.2020 i oenighet. Arbetsgivaren föreslog att personalen i huvudsak permitteras för två veckor, med undantag av personalen för social- och hälsovårdssektorn samt räddningsverket i Östra Nyland. Som ett alternativ till permitteringar föreslog arbetsgivarparten också rekryteringsförbud, som skulle innebära att sammanlagt cirka 47,5–61,5 uppgifter som blir lediga p.g.a. pensioneringar och uppsägningar inte tillsätts permanent före utgången av 2022. Företrädarna för personalen godkände varken arbetsgivarens förslag av permitteringar eller begränsningar i rekryteringen. Personalen erbjuds också möjlighet att anhålla om frivilligt oavlönad s.k. talkoledighet.

Stadsstyrelsen behandlade på sitt möte 1.6.2020 att personalbesparingarna enligt programmet för hållbar ekonomi genomförs med hjälp av rekryteringsförbud under flera år. Stadsstyrelsen beslutade samtidigt att personalen inte permitteras år 2020 efter samarbetsförhandlingarna som avslutades 19.5.2020.

Investeringar

I investeringsplanen för budgeten fastställdes hösten 2019 investeringsanslagen för åren 2020–2026. Som ett led i utarbetandet av hållbarhetsprogrammet har man gjort justeringar och omvärderat stadens investeringsplan. Ändringsförslagen gäller i synnerhet investeringarna för husbyggen, kommunteknik och idrottstjänster. Dessutom har Borgå vatten i sin egen plan lyft fram möjligheterna till besparingar i fråga om investeringar.

I följande avsnitt behandlas i första hand de objekt i investeringsplanen för vilka det föreslås att de anslag som reservrats överförs eller slopas från planen år 2020. I bifogade tabeller presenteras ändringarna under hela planeringsperioden 2020–2026.

Sammantaget är ändringarnas inverkan på nettoinvesteringarna i budgeten 6 025 000 euro för 2020. Under hela planperioden 2020–2026 är ändringen 6 105 000 euro, varav 5 000 000 är en överföring som hyreskostnader till driftsekonomin.

Till planen har också fogats sådana projekt för stadsutveckling som inte ingår i den fastställda investeringsplanen. Behovet av det totala anslaget för dessa projekt är sammanlagt 38,7 miljoner euro, för 2020–2022 14,7 miljoner euro.

Om investeringarna genomförs och verksamheten inleds har de i regel också konsekvenser för driftsekonomin. Dessa konsekvenser har inte bedömts i euro.

Husbyggnadsinvesteringar, objekt inom bildningssektorn

Hindhår bildningscentrum -200 000 euro

Hälften av anslaget för projektplaneringen, dvs. 200 000 euro flyttas över till nästa år. Utarbetandet av projektplanen inleds på hösten och därför hinner inte hela anslaget användas i år.

Gårdsrenovering i Huhtisen koulu -300 000 euro

Gårdsremonten för Huhtisen koulu och Kuutamopolun päiväkoti konkurransutsätts på nytt. Dokumenten för anbudsbegäran uppdateras enligt mottagen respons och förslagen om inbesparingar. Till remonten reserveras totalt 800.000 € anslag, varav 500.000 € år 2020 och 300.000 € år 2021.

Jokilaakson koulu -1 400 000 euro

En uppskattning av kontanta medel för detta år är 3 500 000 euro. Avsikten är att renoveringarna av en idrottsalbyggnad ska inledas ännu på våren och att anskaffningen av en nybyggnad ska ske under sommaren 2020. En del av kostnaderna för nybyggnaden hänförs sig först till nästa år.

Kvarnbackens skola -400 000 euro

Det är fråga om en skola för årskurser 1–6 och gård för daghemmet. Det är inte helt nödvändigt att genomföra en gårdsrenovering i år. Verksamheten vid skolan hindras inte även om gårdsrenoveringen skjuts fram. Brådskande frågor som hänförs sig till verksamhetens säkerhet beaktas dock.

Lyceiparkens skola -400 000 euro

Gårdsrenoveringen kan skjutas fram. Verksamheten vid skolan hindras inte även om gårdsrenoveringen inte genomförs i år.

Borgå Gymnasium -800 000 euro

Fasad- och fönsterrenoveringen skjuts fram. Konkurrensutställningen har blivit försenad och hinner inte göras för 2020. Tekniskt kan renoveringen skjutas fram. Fastighetens fasad och fönstren är i dåligt skick men renoveringen kan skjutas fram med ett år.

Skolorna på östra området (Illby och Sannäs) -600 000 euro

Renoveringsanslaget på 600 000 euro överförs till 2021 och investeringsanslaget på 5 000 000 euro går till hyreskostnaderna för de lokaler som överförs i enlighet med de nuvarande besluten, dvs. övergår till driftsekonomin. Helheten hänförs sig till skolnätlösningen.

Övriga husbyggnadsinvesteringar

Koncentrering av förvaltningslokaler

Det totala anslaget kvarstår, uppskattningen av kontanta medel under 2021–2023 har preciserats.

Ishallen -200 000 euro

Ishallen ansluter sig till helheten av Kokonhallen. Beloppet av och tidtabellen för investeringsanslaget beror på områdets helhetslösning. Omfattningen och anslagsbehovet preciserar senare.

Bibliotek -500 000 euro

Utredning av behov och omfattning i ändringar av verksamheterna pågår fortfarande.

Minskningen är totalt 4 800 000 euro år 2020 jämfört med den godkända budgeten.

Bildningssektorn, lösöre inom idrotts-tjänster och markbyggnad

År 2020

Grundliga förbättringar av badstränder genomförs inte år 2020 (50 000 euro), målet är att stränderna ska kunna användas tryggt genom underhåll.

Ishallens resultatavla kan användas. Anskaffningen skjuts upp tills beslut har fattats om en eventuell grundlig renovering av ishallen eller byggandet av en ny (besparing 30 000 euro).

Staden har löst in Inveonområdet och därmed övergick också den användbara rinken i stadens ägo. Rinken flyttas till konstisbanan och tas i användning där istället (besparingen 50 000 euro).

Anskaffningen av en traktor för underhåll skjuts upp till minst 2021 (framflyttning 75 000 euro).

Åren 2022–2024

Planeringsarbetet på Hammars friidrottsplan skjuts fram till 2022 (50 000 euro) och genomförandet till minst 2023 (550 000 euro). Idrottsplanen renoveras så att det är tryggt att använda den tills ett eventuellt upphandlingsprogram genomförs.

Investeringsprojektet för renovering och utvidgning av konstisbanan och bollplan skjuts fram med ett år, varvid upphandlingsplanen görs upp 2022 (40 000 euro) och genomförs tidigast 2023 (1 850 000 euro). Målet är att kylsystemet ska vara i bruk tills planen renoveras grundligt.

Målet för genomförandet av tennis- och padelplanen är att hitta en privat aktör. Stadsparkens tennisplan renoveras och tas i bruk ännu några år (en framflyttning på 250 000 euro till 2023).

Tidtabellen för genomförandet av terrängcykelbanan ska skjutas upp till minst 2024 (15 000 euro).

Anslaget för närmotionsområdet år 2022 används för att förnya närmotionsområdet i Hindhår (besparing 75 000 euro).

Möjligheterna att upprätthålla ett skidspår med konstsnö förbättras (150 000 euro tidigareläggs till 2021). Underhållet genomförs tillsammans med skidföreningen.

Iståndsättningen av friluftsleden till Holken skjuts fram till 2023 (förflyttning 100 000 euro).

Färdigbyggandet av friluftsleden Hammars-Haiko-Tolkis flyttas fram med ett år och genomförs tidigast 2023 (framflyttning 150 000 euro).

Renoveringen av friluftsbadet i Kokon skjuts fram med ett år, upphandlingsplaneringen fram till 2023 (50 000 euro). Byggnadskostnaderna preciseras utifrån projektplanen, en uppskattning år 2024 (300 000 euro). Kostnaderna preciseras genom konceptplaneringen för Kokon och när den slutliga upphandlingsplaneringen är klar.

Anskaffningen av en servicebil genomförs med hjälp av leasingalternativet. (besparingen är 40 000 euro 2021).

Anskaffningen av en idrottsvagn skjuts fram med minst ett år (framflyttning 20 000 euro).

Anskaffningen av utrustning för idrottssalar 2021 slopas (besparing 20 000 euro).

Övriga investeringar inom bildningssektorn

För övriga planerade investeringsprojekt inom bildningssektorn bedöms det inte finnas någon betydande sparpotential.

Bildningssektorn, minskningen är totalt 205 000 euro år 2020 jämfört med den godkända budgeten.

Markpolitiken

Drönare – 40 000 euro

Stadsmätningen avstår från anskaffningen av en drönare.

Kommuntekniken

Nybygge -370.000 euro

I byggandet av detaljplaneområdet i Västra Haiko låter man bli att göra asfalteringar och finslipningar. Besparing 100 000 euro. Finslipningen påverkar en aning hur estetiskt området blir men senareläggningen av projektet påverkar inte själva verksamheten.

Byggandet av Haikoträskets planområde flyttas från år 2020 till år 2021. Besparing 250 000 euro. På grund av framflyttningen är urvalet av tomter mindre men staden har 86 övriga lediga tomter.

I Hornhattula låter man bli att göra några finslipningsarbeten. Besparingen är 20 000 euro. Finslipningen påverkar en aning hur estetiskt torg-/parkeringsområdet blir men senareläggningen av projektet påverkar inte själva verksamheten.

Grundlig förbättring -40 000 euro

Antalet stenläggningsarbeten i Gamla stan minskas. Besparingen är 40 000 euro. Finslipningen påverkar en aning hur estetiskt området blir men senareläggningen av projektet påverkar inte själva verksamheten på området.

Parker -550 000 euro

På allaktivitetsplanen på Västra åstranden görs det bara en torkning och anläggs ett gräsområde. Besparingen är 100 000 euro. Stabiliseringen av marken görs i ett senare skede (eventuellt år 2021) tillsammans med grundarbeten för en estrad och asfalteringen.

Byggandet av en stödmur på Västra åstranden fördelas på åren 2020 och 2021. Besparingen är 450 000 euro. Projektet måste utföras som vinterarbete på grund av tillståndsvillkoren och arbetsarrangemangen, så användningen av anslaget fördelas på två år.

Öppna diken -20 000 eur

Muddringen av dikessammanslutningarnas diken fördelas på åren 2020 och 2021. Besparingen är 20 000 euro. Användningen av anslaget fördelas på två år på grund av arbetsarrangemang och eventuella statsunderstöd.

Stradsutvecklingen, minskningen är totalt 1.020.000 euro år 2020 jämfört med den nuvarande budgeten.

Projekt utanför budgeten

Kullo företagsområde

+ 1 000 000 €	2020
+ 5 000 000 €	2021
+ 5 000 000 €	2022

Inledningen av byggnadsentreprenaden har skjutits upp till slutet av året, år 2020 uppskattas anslagsbehovet vara 1 000 000 euro.

Gång- och cykeltrafikprojekt

Landsväg 170 gång- och cykelväg (Tjusterby-Ernestas)

+ 400 000 €	2020
+ 900 000 €	2021

Mörskomvägens gång- och cykelväg (Parstenvägen-Prästträsksvägen)

+ 400 000 €	2021
-------------	------

I ovanstående gång- och cykelvägprojekt betalar NTM-centralen i Nyland 50 procent av kostnaderna. Ovanstående kostnader är Borgå stads andelar (50 % av totala kostnader). Finansiering från NTM kan fås för åren 2020–2022.

Följande investeringsprojekt utanför budgeten beslutas skilt i varje års budget:

ABC:s planområde: Hattbranten, del av Parkgatan

+ 1 500 000 €	2023
+ 1 500 000 €	2024

Infartsparkering/parkeringsanläggning

+ 3 500 000 €	2023
+ 3 500 000 €	2024

Att servicestationen och infartsparkeringen samt därtill hörande gatuinfrastrukturen byggs samtidigt gör det möjligt att få besparingar i byggkostnader och möjliggör tillgång på tjänster samt stöder byte till kollektivtrafiken.

Mannerheimleden

+ 4 000 000 €	2024
+ 4 000 000 €	2025

Västra Mannerheimleden mellan Gamla Helsingforsvägen och Mannerheimgatans bro ska byggas om till en gatuliknande infartsväg, parkgata vid vilken det planläggs högklassiga bostads-, affärs- och kontorslokaler.

Torget

+ 2 000 000 €	2022
+ 3 000 000 €	2023
+ 3 000 000 €	2024

I syfte att förbättra trivsels- och dragningskraften på centrumområdet saneras torgområdet till ett högklassigt och trivsamt samlingsområde som består av flera separata zoner med verksamhet.

Social- och hälsovårdssektorn

Bland social- och hälsovårdssektorns investeringsprojekt bedöms det inte finnas möjligheter att spara.

Social- och hälsovårdssektorns investeringar består i huvudsak av investeringar i datasystem. Lagstadgade uppdateringar görs i klient- och patientdatasystemet och nya egenskaper skaffas, vilka finansieras med investeringsanslag. Stadsstyrelsen i Borgå har beslutat att Borgå inte går med i Apotti utan fortsätter att använda TietoEVRYs klient- och patientdatasystem. Enligt stadsstyrelsens beslut bör tilläggsresurser reserveras för att utveckla de nuvarande systemen. Social- och hälsovårdssektorns investeringar i lös egendom ansluter sig till uppdateringen av maskiner och material för hälso- och sjukvård.

Räddningsväsendet

Räddningsväsendets oljebekämpningsinvesteringar måste ändras beroende på att oljebekämpningsfondens pengar har tagit slut. Detta har ingen nettoeffekt under planeringsperioden.

Projekt och planer utanför budgeten

Kullo företagsområde

Kullo företagsområde är Borgås viktigaste område med företagstomter under de närmaste åren. Ur stadens synpunkt är det viktigt att kommunaltekniken byggs ut och överlåtelse av tomter kan börja enligt planerad tidtabell. Det finns redan en efterfrågan på tomter.

Försäljning av tomter i Kullo företagsområde kan inte börja förrän tillräcklig kommunalteknik har byggts. Marknadsföring av tomterna kan inledas när säkerhet finns om att kommunaltekniken blir färdig enligt tidtabellen.

För närvarande pågår konkurrensutsättning av byggandet av kommunaltekniken. Målet är att börja bygga kommunaltekniken på hösten 2020 och komma så långt med arbetet att byggandet på tomterna kan börja under senare delen av år 2021.

Stadens inkomster för tomtförsäljning och markanvändningsavtal beräknas bli cirka 4,6 miljoner euro. Staden kan överlåta 19 tomter i området. Värde på de tomter som staden äger beräknas i dag vara cirka 1,9 miljoner euro. Staden har genom markanvändningsavtal fått ersättningar för 1,08 miljoner euro och mark till ett värde av 0,84 miljoner euro.

Staden inväntar ytterligare 660 000 euro i ersättningar enligt markanvändningsavtal. Ersättningar fås i den takt som byggandet framskrider. Markägare som betalar cirka 2 miljoner euro i ersättningar för markanvändning kan inte sälja tomter eller få inkomster för området förrän en tillräcklig kommunalteknik har byggts.

En detaljplan för Kullo företagsområde skulle möjliggöra cirka 400–500 nya arbetsplatser (där finns idag cirka 250 arbetsplatser) och byggande av 39 nya tomter med en byggrätt på sammanlagt 175 000 m²-vy.

Finansieringsledningen har bedömt hur byggandet av området påverkar stadens skatteintäkter. Den slutliga effekten på skatteintäkter beror på vilka företag och arbetstagare som slutligen placeras där.

Det är emellertid möjligt att göra en grov beräkning av projektets eventuella inverkan på skatteintäkter.

Inkomsterna från kommunalskatt ökar, om de nya arbetsplatserna betyder nya skattebetalare i Borgå. Om cirka hälften (200) av de nya arbetstagarna också bor i Borgå, ökar stadens intäkter från kommunalskatt efter användningen av tjänster med cirka 660 000 euro per år.

Ökningen av stadens intäkter från samfundsskatt beror mycket på företagets resultat. Enligt en försiktig beräkning, så att samfundsskatten ökar med cirka 700 euro per arbetstagare, ökar stadens intäkter från samfundsskatt med cirka 350 000 euro per år.

Intäkterna från fastighetsskatt ökar, när nya byggnader uppförs. Om hela området byggs enligt detaljplanen, kan stadens inkomster från fastighetsskatt öka med uppskattningsvis cirka 300 000–400 000 euro.

Sammanlagt kunde byggandet av området i Kullo öka stadens skatteintäkter med cirka 1,3–1,4 miljoner euro per år. Kalkylen baserar sig på antagandet att tomterna kan säljas och nya företag fås till området, men kalkylen har gjorts enligt försiktighetsprincipen.

Företagsområdet i Kullo är det viktigaste arbetsplatsområdet i Borgå under de närmaste åren. Området kommer att marknadsföras under namnet Sköldviks företagsområde och som en lämplig plats bl.a. för cirkulär ekonomi. Området erbjuder möjligheter till samarbete med energi- och kemindustrins nätverk av underleverantörer. Vid marknadsföringen och byggandet av området kommer Borgå att få positiv synlighet.

Utredningen om Borgå stads lägercentral

På uppdrag av stadsstyrelsen har en konsultutredning gjorts om de affärsekonomiska förutsättningarna för en lägercentralverksamhet i Borgå stad. Grunden för utredningen är den omfattande utredning som stadens experter har gjort,

dvs. utredningen om Öviks lägercentral, kultur- och fritidstjänsternas behovsutredning om Övik samt de konditionsrapporter som Sweco har gjort. Arbetet överlämnas till Borgå och rapporteras till stadsstyrelsen inom maj. Programmet för hållbar ekonomi innehåller ingen betydande kommunal investering i lägercentralverksamhet.

Utredningen om ARC konstmuseum

På uppdrag av stadsstyrelsen har en konsultutredning gjorts om affärsekonomiska förutsättningarna att bygga ett konstmuseum i staden. Utredningen tar ställning till investeringarnas storlek och olika finansieringsalternativ. I utredningen har två olika stora alternativ utretts. Utredningen överlämnas till stadsstyrelsen inom maj. Programmet för hållbar ekonomi innehåller ingen betydande kommunal investering i ett konstmuseum

Utveckling av järnvägsförbindelser

I budgeten för år 2020 har 2 miljoner euro reserverats för utvecklande av järnvägsförbindelserna. Sannolikt kommer anslaget inte att användas men utredningarna om saken är på hälft. En anslagsreservering för åren 2021–2026 bör staden separat skapa beredskap för.

Sysselsättningsförsök

Beredningen av frågan om kommunala sysselsättningsförsök fortsätter. Om staden beslutar sig för att söka delta i ett försök, ska beslut om resurser och anslag fattas separat.

Övriga projekt

Därtill finns vissa andra utredningar och projekt vilka, om de genomförs, kräver investeringsanslag och inverkar också på driftsekonomin. En lista över projekten utanför investeringsplanen (> 200 000 euro) sammanställs och fogas till programmets slutliga version.

Staden totalt, jämfört med den fastställda budgeten

INVESTERINGARNA	Tot. behov av anslag 2020-26	BG2020	Kan man flytta?	BG2020 ändrad	BG2021 ändrad	EP2022 ändrad	2023 ändrad	2024 ändrad	2025 ändrad	2026 ändrad
KONCERNFÖRVALTNINGEN	-150 946 000	-24 166 000	-5 820 000	-18 346 000	-32 895 000	-36 895 000	-17 430 000	-18 120 000	-19 610 000	-7 650 000
Stadsstyrelsen	-81 440 000	-15 840 000	-4 800 000	-11 040 000	-22 950 000	-25 350 000	-2 050 000	-7 450 000	-11 950 000	-650 000
Lös egendom	-1 190 000	-340 000	0	-340 000	-550 000	-300 000	0	0	0	0
Husbyggnad	-80 250 000	-15 500 000	-4 800 000	-10 700 000	-22 400 000	-25 050 000	-2 050 000	-7 450 000	-11 950 000	-650 000
Stadsutvecklingsnämnden	-69 506 000	-8 326 000	-1 020 000	-7 306 000	-9 945 000	-11 545 000	-15 380 000	-10 670 000	-7 660 000	-7 000 000
Lös egendom	-3 586 000	-416 000	-40 000	-376 000	-655 000	-735 000	-450 000	-420 000	-530 000	-420 000
Fast egendom	-7 000 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kommunteknik	-58 920 000	-6 910 000	-980 000	-5 930 000	-8 290 000	-9 810 000	-13 930 000	-9 250 000	-6 130 000	-5 580 000
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Social- och hälsovårdsnämnden	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Lös egendom	-2 800 000	-400 000	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
BILDNINGSEKTORN	-8 826 000	-1 506 000	-205 000	-1 301 000	-865 000	-790 000	-1 915 000	-2 800 000	-825 000	-330 000
Bildningsnämnden	-8 826 000	-1 506 000	-205 000	-1 301 000	-865 000	-790 000	-1 915 000	-2 800 000	-825 000	-330 000
Lös egendom	-2 476 000	-696 000	-155 000	-541 000	-565 000	-450 000	-420 000	-260 000	-100 000	-140 000
Idrottstjänster, mark- och anläggningsarbeten	-6 350 000	-810 000	-50 000	-760 000	-300 000	-340 000	-1 495 000	-2 540 000	-725 000	-190 000
REGIONALT RÄDDNINGSVÄSENDE	-6 060 000	-865 000	0	-865 000	-865 000	-795 000	-985 000	-850 000	-850 000	-850 000
Regionala räddningsnämnden	-6 060 000	-865 000	0	-865 000	-865 000	-795 000	-985 000	-850 000	-850 000	-850 000
Lös egendom utgifter	-7 972 500	-1 012 500	-915 000	-915 000	-915 000	-942 500	-2 010 000	-1 095 000	-1 000 000	-1 095 000
Lös egendom inkomster	1 912 500	147 500	50 000	50 000	50 000	147 500	1 025 000	245 000	150 000	245 000
INVESTERINGAR TOTALT (netto)	-168 632 000	-26 937 000	-6 025 000	-20 912 000	-35 025 000	-38 880 000	-20 730 000	-22 170 000	-21 685 000	-9 230 000

ursprunglig BG-EP 2020-2026 investeringar totalt	-174 737 000			-26 937 000	-48 600 000	-42 390 000	-13 590 000	-14 425 000	-18 285 000	-10 510 000
Ändring fastst. BG vs ändrad BG	-6 105 000			-6 025 000	-13 575 000	-3 510 000	7 140 000	7 745 000	3 400 000	-1 280 000

Saknas från budgeten	Tot. behov av anslag 2020-26	BG2020	Behov 2020	Behov 2021	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Kullo företagsområde	-11 000 000	0	-1 000 000	-5 000 000	-5 000 000				0
Torget	-8 000 000	0			-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000		0
Mannerheimleden	-8 000 000	0					-4 000 000	-4 000 000	0
Gång- och cykeltrafikprojekt	-1 700 000	0	-400 000	-1 300 000					0
Infartsparkering/parkeringsanläggning	-7 000 000	0				-3 500 000	-3 500 000		0
ABC:s planområde: Hattbranten, del av Parkga-tan	-3 000 000	0				-1 500 000	-1 500 000		0
Totalt	-38 700 000	-	-1 400 000	-6 300 000	-7 000 000	-8 000 000	-12 000 000	-4 000 000	-
INVESTERINGAR TOT. (inkl.tillägg)	-207 332 000		-22 312 000	-41 325 000	-45 880 000	-28 730 000	-34 170 000	-25 685 000	-9 230 000

Husbyggnad, per projekt

INVESTERINGARNA	Tot. behov av anslag 2020-26	BG2020	Kan man flytta?	BG2020 ändrad	BG2021 ändrad	EP2022 ändrad	2023 ändrad	2024 ändrad	2025 ändrad	2026 ändrad
Husbyggnad	-80 250 000	-15 500 000	-4 800 000	-10 700 000	-22 400 000	-25 050 000	-2 050 000	-7 450 000	-11 950 000	-650 000
5005 Hallinnon toimitilojen keskittäminen (sii	-12 100 000	-100 000		-100 000	-4 000 000	-7 000 000	-1 000 000			
5035 IT-konesali	-300 000	-300 000		-300 000						
5050 Hankesuunnitelmat ja kuntoselvitykset	-1 050 000	-150 000		-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
5060 Varikko Kaupunginhaka	-5 900 000	-150 000		-150 000	-2 250 000	-3 500 000				
5115 Huhtisen päiväkotit	-2 700 000	-200 000		-200 000	-1 000 000	-1 500 000				
5119 Päiväkoti Metsätähti	-9 500 000	-3 300 000		-3 300 000	-6 200 000					
5145 Pohj. ja etel. osien varh.kasvupalv.	-100 000	-100 000		-100 000						
5302 Hintaaran sivistyskeskus (siirretty)	-3 400 000	-400 000	-200 000	-200 000	-1 700 000	-1 500 000				
5316 Huhtisen koulu (siirretty)	-800 000	-800 000	-300 000	-500 000	-300 000					
5330 Gammelbackan kouluhanke	-11 600 000	0		0			-200 000	-3 500 000	-7 900 000	
5339 Jokilaakson koulu (siirretty)	-4 900 000	-4 900 000	-1 400 000	-3 500 000	-1 400 000					
5406 Kvarnbackens skola (siirretty)	-1 400 000	-1 400 000	-400 000	-1 000 000	-400 000					
5420 Lyceiparkens skola (siirretty)	-400 000	-400 000	-400 000	0		-400 000				
5425 Borgå gymnasium (siirretty)	-1 200 000	-800 000	-800 000	0	-800 000	-400 000				
5439 Itäisten alueiden koulut	-600 000	-600 000	-600 000	0	-600 000					
5520 Porvoontalo	-5 500 000	-300 000		-300 000	-2 600 000	-2 600 000				
5535 Jäähalli	-6 900 000	-200 000	-200 000	0		0	-200 000	-3 300 000	-3 400 000	
5540 Pallokentän pukusuojat	0						0			
5545 Kokonhalli	-7 500 000			0		-7 500 000				
5555 Kirjasto	-500 000	-500 000	-500 000	0	-500 000					
5702 Keskustan toilet-tilat	-400 000	-400 000		-400 000						
5770 Energiansäätöinvestoinnit	-3 500 000	-500 000		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Sammanfattning av nämndernas, direktionernas och påverkandeorganens utlåtanden

Stadsutvecklingsnämnden

Stadsutvecklingsnämnden förordade Programmet för hållbar ekonomi med några ändringar. Nämnden föreslog att punkten som gäller sommararbetare slopas från sparobjekten samt punkten om färre möten för stadsutvecklingsnämnden. I stället för att inte tillsätta uppgiften som näringschef beslutade nämnden föreslå att rekryteringen av näringschef senareläggs. Nämnden föreslog att expertarvodena för stadsplanering minskas med 100 000 euro i stället för det ursprungliga 350 000 euro.

Social- och hälsovårdsnämnden

Social- och hälsovårdsnämnden framförde i sitt låtande några ändringar i programmet. Nämnden föreslog att gratis preventivmedel avslutas för personer 20–25 år, men att det fortsättningsvis erbjuds för personer under 20 år. Från sparobjekt bör slopas minskandet av köptjänster för talterapi, upphörandet av förebyggande hemservice för småbarnsfamiljer samt en besparing som på grund av det föregående uppstår vid användningen av servicesedlar för hemservice. I stället för att minska institutionsplatser inom barnskyddet bör man granska minskningen av kostnader för institutionsplatser inom barnskyddet. Formuleringen som gäller uppskjutning av rekryteringar bör omarbetas. Från sparobjekten slopas dessutom avbrytandet av stödet för närståendevård. Enligt nämndens förslag ska klientavgifterna inte höjas.

Nämnden konstaterar dessutom att tjänsternas kvalitet och personalens ork ska följas upp för att ändringarna i tjänsterna ska kunna genomföras på behörigt sätt. Coronavirus har enligt utlåtandet ökat belastningen på personalen och en del sparåtgärder kan öka denna börda. I synnerhet måste man övervaka hur de fattade besluten påverkar välbefinnandet i arbetet, så att långsiktigt arbete för att förbättra välbefinnandet inte går förlorat. Åtgärder som upprätthåller arbetsförmågan ska vid behov vidtas i tillräckligt god tid.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden konstaterar att coronakrisen har haft inverknings på sektorn redan under våren. Det är nödvändigt att se över kostnads- och servicestrukturen, men nämnden konstaterar att tidtabellen är alltför snäv för att fatta beslut om skol- och daghemsnätet. Dessutom påminner nämnden om att man bör göra konsekvensbedömningar av besluten. Gällande investeringarna betonar nämnden tillgången till service i olika delar av staden också i framtiden.

Nämnden uttrycker sin oro över den inverkan som vårens undantagsförhållanden har på elever och personal och konstaterar att ändringar eller nedskärningar i timresursen inte bör göras. Nämnden anser inte att det finns skäl att ändra på principerna för skolskjutsar.

Nämnden anser att permitteringar av bildningstjänsternas personal bör undvikas. Nämnden konstaterar att undantagsförhållandena har haft en betydande inverkan på barn, unga och familjer och att det behövs satsningar på deras välmående för att förebygga allvarliga följder. Enligt nämnden har personalen en viktig roll i detta.

En utredning av daghemsnätet kan enligt nämnden göras genom att utreda produktionen av tjänster. Nämnden förutsätter ändå att det även i fortsättningen ska finnas tjänster inom småbarnspedagogik i de områden där daghem läggs ned, till exempel i anslutning till närskolan eller så att tjänsterna produceras av en privat aktör. Att skapa flera platser genom att slopa resurskoefficienten 1,5 är enligt nämnden inte det rätta sättet att öka antalet platser.

Om de utredningar som för tillfället pågår inom kultur- och fritidstjänsterna konstaterar nämnden att målet för utredningarna är att förbättra kvaliteten och kostnadseffektiviteten. Besparingar är ändå möjliga att uppnå först på lång sikt, och enligt nämnden går de ännu inte att uppskatta. Nämnden konstaterar att man återkommer till de strukturella ändringarna i kultur- och fritidstjänsterna efter att de pågående utredningarna har blivit klara.

Om kundavgifter konstaterar nämnden att KoMbis kursavgifter samt kultur- och idrottstjänsternas kundavgifter är lägre än i andra kommuner. Här ser nämnden en möjlighet till måttliga förhöjningar.

Nämnden påminner om idrottsprogrammet och dess tyngdpunktsområden och konstaterar att det skulle strida mot målen i programmet att genomföra besparingar som gäller dessa. Besparingar kunde ändå uppnås genom att till exempel förlänga stängningen av ishallen under sommaren till fyra månader. En längre stängning under sommaren skulle enligt nämnden vara en fördel även ur miljösynpunkt. Nämnden påminner om att skötseln av idrottslokalerna har utretts redan tidigare. Enligt tidigare utredningar uppnås inga besparingar genom att ändra det nuvarande systemet, och nämnden ser ingen orsak till detta.

Utbildningssektionerna

Finskspråkiga utbildningssektionen konstaterar i sitt utlåtande att sparåtgärderna inte borde få vara sådana som direkt påverkar barns och ungas välmående och framtidsmöjligheter. För att garantera undervisningens kvalitet anser utbildningssektionen att antalet undervisningstimmar, lärarnas utbildning och undervisningens kvalitet inte är något man kan pruta på.

Enligt finskspråkiga utbildningssektionen borde lärare inte permitteras men om en permittering inte kan undvikas borde permitteringen enligt sektionen ske vid någon annan tidpunkt än hösten 2020. Sektionen påpekar att eleverna efter distansundervisningen kommer att behöva mera stöd än normalt på hösten 2020. Enligt sektionen borde tidpunkten för permitteringar väljas så att konsekvenserna för elevernas lärande och välmående minimeras.

Finskspråkiga utbildningssektionen ser att det finns ett anpassningsbehov och konstaterar att en ombedömning av både skolnätet och investeringsbesluten kan vara befogad. Sektionen anser emellertid att gruppstorlekarna inte får bli större och efterlyser noggrannare utredningar om de besparingar som uppnåtts med tidigare nedläggningsbeslut.

I sitt utlåtande betonar finskspråkiga utbildningssektionen en sektorsövergripande granskning för att undvika att den enes besparing blir den andres kostnad. Sektionen påpekar också betydelsen av en barnkonsekvensbedömning.

I sitt utlåtande betonar **den svenskspråkiga utbildningssektionen** vikten av att upprätthålla en kvalitativ utbildning. Sektionen påpekar i sitt utlåtande, att virusläget utgör ett osäkerhetsmoment också inför hösten. Sektionen anser att inbesparningar inte bör göras för läsåret 2020–2021 och att nedskärningar i timfördelningen skulle vara särskilt skadligt.

I sitt utlåtande lyfter sektionen också fram det redan gjorts strukturella förändringar under de senare åren. Sektionen anser att skolnätet i östra Borgå bör tas till nu behandling, så man kan garantera de svensk- och finskspråkiga utbildningstjänsterna i området. I stället för att renovera gamla skolfastigheter i området anser sektionen att staden bör inrätta ett tvåspråkigt bildningscentrum i östra området som garanterar ett tillräckligt elevunderlag och tryggar undervisningen på sikt.

Sektionen påpekar att eventuella inbesparingar på sikt kan ha en negativ inverkan på band och ungas välbefinnande.

Räddningsnämnden i Östra Nyland

Räddningsnämnden i Östra Nyland beslutade godkänna Programmet för hållbar ekonomi 2020–2026 enligt förslaget.

Direktionen dör Affärsverket Borgå vatten,

Direktionen konstaterar i sitt utlåtande att det krävs tillräckliga resurser att producera högklassiga vattentjänster. I balanseringen av ekonomi bör beaktas följderna eftersom det inte är riskfritt att skjuta fram investeringar för vattenförsörjning och att begränsa personalresurser. Utmaningarna för den hållbara ekonomin ökar om de nödvändiga investeringarna hopar sig. Direktionen konstaterar att framtiden för en sund ekonomi finns i samarbetet mellan aktörerna. Investeringarna för stadens utveckling ska planeras tillsammans, varvid kostnaderna kan fördelas och förutses. Borgå vatten bör endast ansvara för vattentjänstbaserade kostnader.

Direktionen godkänner de föreslagna besparingarna enligt programmet.

Direktionen dör Affärsverket Borgå lokalservice

Direktionen dör Affärsverket Borgå lokalservice beslutade ge ett utlåtande om programmet för hållbar ekonomi och lade en mening till i den, nämligen att affärsverket i sitt förslag ändå inte vill frångå graden av inhemskt ursprung eller målen enligt strategin. Från sparmålen beslutade direktionen således föreslå att den ekologiska mjölken byts ut mot vanlig fettfri mjölk samt att det vegetariska alternativet slopas inom skolbespisningen.

Affärsverket Kungsvägens arbetshälsa

I sitt utlåtande konstaterar affärsverkets direktion att ändringsförslagen för affärsverkets struktur och verksamhet inte medför besparingar för Borgå stad. På grund av personalbesparingar förlorar man samtidigt försäljningsintäkter som är betydligt större än personalbesparingarna.

Direktionen konstaterar att behovet av företagshälsovårdens tjänster betonas under epidemin eftersom det stöder företags- och personkunder samt chefer i deras arbete och ork. Enligt utlåtandet medför permitteringarna inte heller besparingar eftersom företagshälsovården ansvarar för att ordna tjänster för företag och kommuner i Borgå, Sibbo, Askola och Borgnäs. Permitteringen skulle skada

affärsverket eftersom det är utmanande att organisera personalresurser och det blir svårare att följa avtalen.

Ungdomsfullmäktige

Ungdomsfullmäktige har redan gått igenom Programmet för hållbar ekonomi och gett sitt utlåtande om det. Ungdomsfullmäktige konstaterar att programmet drabbar barn och unga i oproportionerligt hög grad.

Ungdomsfullmäktige förordar en höjning av kommunalskatten med 0,25% enheter och anser att det inte skulle ha några betydande nackdelar för kommuninvånarna. Ungdomsfullmäktige understöder inte en höjning av fastighetsskatt på grund av dess obetydliga nytta. De föreslagna höjningarna på klientavgifter får inte understöd. Ungdomsfullmäktige understöder inte överhuvudtaget en höjning av avgifter, t.ex. inom idrottstjänster och medborgarinstitut eftersom det i värsta fall kan återspeglas i behovet av social- och hälsovårdstjänster.

Ungdomsfullmäktige anser inte att nedskärningen i social- och hälsovårdstjänsterna är en ansvarsfull ekonomi under coronatiden. Enligt ungdomsfullmäktige belastas social- och hälsovårdens kostnader på annat sätt om gratis preventivmedel slopas och också om det sparas av stödet för närståendevårdare. Ungdomsfullmäktige tillåter inte heller att terapi och barnpsykiatriska besök skärs ned eller institutionsplaceringar minskas. Ungdomsfullmäktige förordar däremot förflyttning av hälsostationen till Näse.

Ungdomsfullmäktige konstaterar att sparprogrammet kommer att minska närmare 2,5 miljoner euro av barn och unga under det kommande året. Sakligt dimensionerade resurser inom bildningssektorn är enligt ungdomsfullmäktige en central attraktionsfaktor. I Borgå bör man investera i framtiden, dvs. upprätthålla högklassig utbildning och mångsidiga bildningstjänster.

När det gäller räddningsväsendet uttrycker ungdomsfullmäktige sin oro bl.a. över att enhetschefsjouren avslutas och övertidsarbetet minskas. Av de förslag som gäller lokalservice anser ungdomsfullmäktige att en del av besparingarna i fråga om skolmat är förnuftiga.

Enligt ungdomsfullmäktige är det nödvändigt att balansera ekonomin och uppmanar till en ny bedömning av projekt utanför sparprogrammet, såsom byggprojektet för Mannerheimleden. Ett annat nedkärningsobjekt ska vara torgområdet. Inte heller ABC: s projekt eller anslutningsparkeringen får stöd av ungdomsfullmäktige. I stället för de ovan nämnda ska man i denna situation satsa på basservicen. Ungdomsfullmäktige föreslår att mötesarvodena ska sänkas och nyttan av det här är att t.ex. den föreslagna nedskärningen inom barnskyddet däremot skulle kunna undvikas.

Handikapprådet

Enligt handikapprådet är programmet inte godtagbart i fråga om nedskärningarna eftersom besparingarna i tjänsterna enligt handikapprådet medför extra kostnader för kommunen och inkomstbortfall i framtiden. Däremot ska det vara möjligt att avhålla sig från investeringar, om behovet kräver det. Om man beslutar att göra investeringar ska de betjäna alla kommuninvånare från barnfamiljer till äldre och personer med funktionsnedsättning.

Enligt handikapprådet bör programmet för hållbar ekonomi granskas ur de personers synvinkel som lider av funktionsnedsättning utifrån alla åtgärdsförslag och deras sammanlagda effekter bör bedömas på nytt. Handikapprådet anser det vara problematiskt att programmet inte innehåller några

bedömningar för sociala och mänskliga verkningar på de grupper av människor som är föremål för sparåtgärder. Inga nedskärningar i utgifter bör riktas mot tjänster för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning, eftersom dessa människor redan i princip befinner sig i en svagare och mer sårbar ställning än den övriga befolkningen. Rådet uttrycker i sitt utlåtande sin oro också över de åtgärder som påverkar de strategiska målen bl.a. inom kostservice.

Saneringen av ekonomin bör enligt rådet basera sig på effektivisering av verksamheten och förbättring av produktiviteten genom utveckling av strukturer och processer. Resultatförbättring bör sökas genom omorganisering av resurser, inte genom minskning av tjänster eller med knappare resurser. Kommunens egen kompetens och samarbetet med tredje sektorn bör utökas. Måttliga skattehöjningar kan göras men samtidigt bör man i beräkningarna beakta de potentiella inkomsterna från områdena i Sköldvik och Kullo som utvidgas.

Äldrerådet

Äldrerådet meddelar sig ha tagit ställning endast i sparobjekt som gäller de äldre och personer med funktionsnedsättning. Äldrerådet betonar allmänt taget de äldres rätt till ett gott liv, tillgången till tjänster och utvecklandet av miljön ur de äldres synvinkel och med dem samt vikten av individualitet, gemenskap, valfrihet och tillgänglighet när det gäller äldres personers boende. Enligt äldrerådet tar programmet inte alls hänsyn till det faktum att en ökning av äldrebefolkningen kommer under kommande år vara mycket kraftig och detta ställer ett hårt tryck på staden. Också en ökning av personer som har minnesjukdom och deras hjälpbehov växer kraftigt.

Äldrerådet är orolig över tillgången på personal vilket till exempel i hemvården där sjukskötarvakanser föreslås att slopas. Sparobjekt är också hjälpmedel och redskap som behövs för rehabilitering. När det gäller måltidstjänsterna säger rådet att man inte längre kan pruta på det pris som blir kvar efter transporten, med beaktande av måltidens näringsvärde. Att leverera kalla måltider ställer enligt rådet utmaningar för en del av klienter. Om handikapptjänsternas subjektiva rätt konstaterar rådet att begreppet är omfattande och det är svårt i synnerhet för klienter att förstå i en situation där de behöver hjälp men inte får det. När det gäller stöd för närståendevård lyfter rådet fram sin åsikt att Borgå har mycket stränga kriterier för beviljande av stöd. Enligt rådet är det verkliga antalet närståendevårdare i Borgå större än stödbeloppet låter förstå eftersom många inte vill binda sig till strikta kriterier. När det gäller nedskärningarna i bildningsväsendet är rådet bekymrat över de åtgärder som påverkar de äldre bl.a. inom kultur- och idrottstjänsterna.

Sammanfattningsvis konstaterar rådet att de besparingar som anges i programmet är skenbara. Enligt rådet kommer besparingarna att öka kostnaderna i och med att välbefinnandet för äldre, personer med funktionsnedsättning och personalen försämras till följd av åtgärderna.

Sammandrag av respons av invånarna och personalförfrågan

Sammandrag av respons av invånarna

Staden samlade respons av invånarna om utkastet till program för hållbar ekonomi under tiden 4–19 maj med en blankett som fanns på stadens webbsidor. Sammanlagt 305 svar lämnades in, 202 på finska och 103 på svenska. De som lämnade respons ombads berätta fritt om sin egen åsikt om programmet för hållbar ekonomi.

Största delen av responsen gäller strukturella sparförslag särskilt inom bildningssektorn och social- och hälsovårdstjänsterna. I responsen uttrycks i regel besvikelse över olika sparförslag. Många kritiserar på ett allmänt plan att staden föreslår besparingar som riktar sig till barn, unga, seniorer, handikappade eller personer i svagare ställning. Motstånd väcker bl.a. förslagen om ändringar i skolnätet, stängning av daghem, nedskärningar i stöd för närståendevård, slopandet av gratis preventivmedel för unga och slopandet av hemservice för familjer med spädbarn.

Personalens tankar om sparåtgärder

De anställda tillfrågades om sina åsikter gällande besparingar i personalkostnader och andra möjligheter till besparingar. Enkäten besvarades av 253 arbetstagare eller tjänsteinnehavare, av vilka 208 var arbetstagare och 26 chefer. Av dem som svarade på enkäten ville 19 inte svara på den frågan. Nästan 50 % av dem som svarade på enkäten arbetar inom bildningssektorn, ca 17 % inom social- och hälsovårdssektorn, ca 17 % inom koncernförvaltningen och ca 8

De populäraste sparåtgärderna är nedskärningar i förvaltningen, ledningens löner och konsultutredningar.

Mest positiv respons får uppskjutandet av investeringar. Många av dem som lämnat respons vill skjuta upp investeringar i centrumområdet: planområdet för ABC, Mannerheimleden och anslutningsparkeringen samt konditionstrappan. Många understöder också en höjning av kommunalskatten, men å andra sidan motsätter sig en del av dem som svarat skatteförhöjningar.

Personalarrangemang kommenteras inte lika mycket som tidigare nämnda delar av programmet. Man motsätter sig permitteringar, men vissa tycker också att de är en lämplig sparåtgärd.

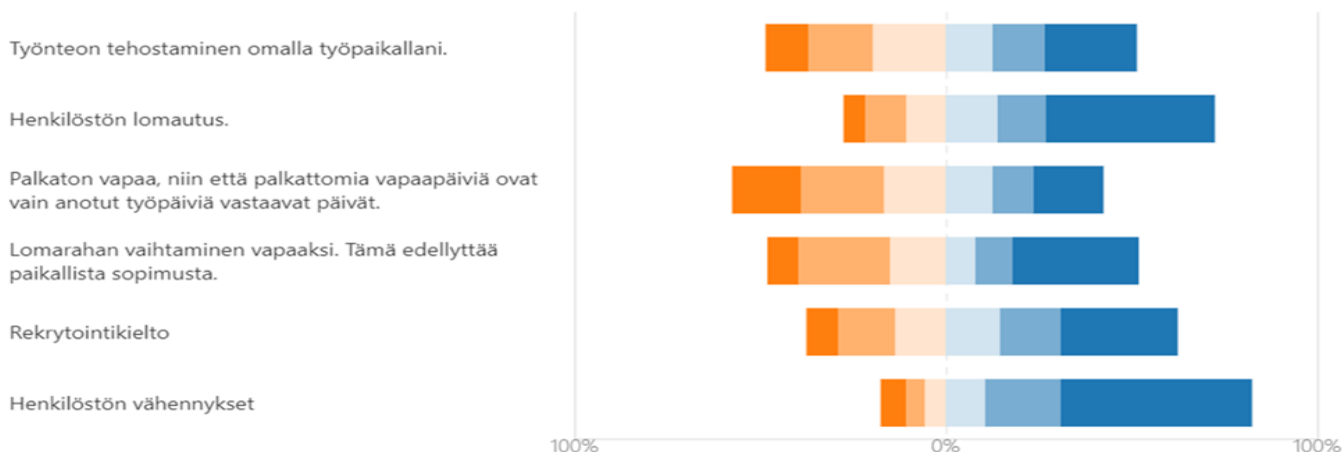
Den svenskspråkiga responsen koncentrerar sig kraftigt på att motsätta sig nedläggning av skolor, försvara daghem och betona byarnas, landsbygdens och skärgårdens ställning.

% vid Borgå lokalservice. Några personer från räddningsverket i Östra Nyland och Kungsvägens arbetshälsa svarade på enkäten.

I diagrammet är det bra att beakta att längst till höger finns svaret "jag vill eller kan inte svara".

Vilket är enligt din mening ett bra sätt att få personalbesparingar?

■ En osaa/ halua sanaa ■ 1. täysin samaa mieltä ■ 2. ■ 3. ■ 4. ■ 5. ei lainkaan samaa mieltä

I personalenkäten frågades om de anställdas åsikt om de föreslagna åtgärderna för att göra besparingar i personalkostnader. De föreslagna sparåtgärderna upplevdes huvudsakligen mera som dåliga än bra. De anställda var av annan åsikt speciellt gällande personalminskningar och permitteringar, men även rekryteringsförbud, byte av semesterpenning till ledighet och effektivisering av arbetet upplevdes som negativt. Endast frivillig oavlönad ledighet upplevdes som nästan lika positivt som negativt. Även om åsikterna i stor

utsträckning var negativa, bör man ändå lägga märke till att det också fanns positiva inställningar till alla föreslagna sparåtgärder som gäller personalkostnader.

Som åtgärder för att effektivisera arbetet föreslogs bland annat att man ökar eller fortsätter distansarbetet även i fortsättningen, utvecklar mötespraxis samt arbetskulturen, ledningen och projektarbetet. När det gäller projekt önskade man till exempel att det reserveras tid för att slutföra projekt

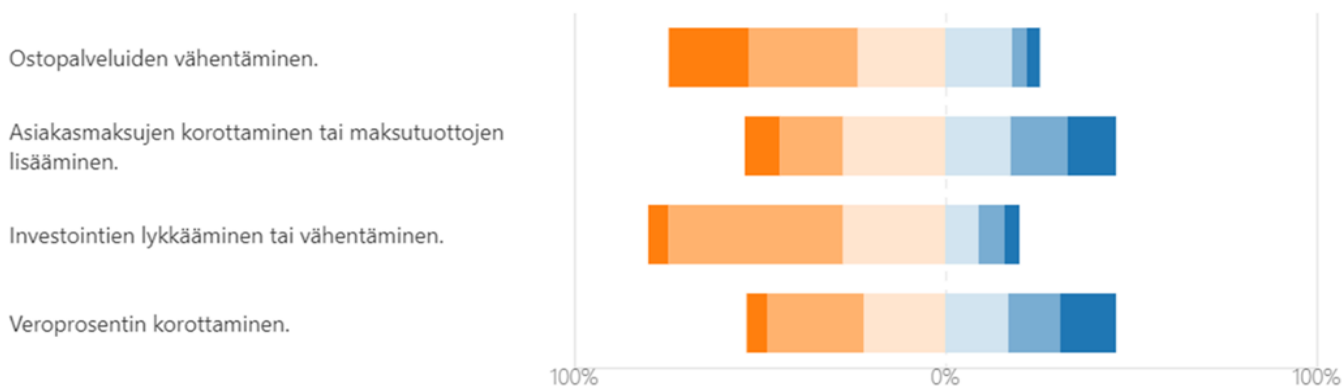
och att nya projekt inte inleds innan det förra har avslutats. Flera av dem som svarade konstaterade ändå, att det inte längre finns möjligheter att ytterligare effektivisera arbetet på den egna arbetsplatsen.

Koncentrering och inskränkning av verksamhet föreslogs bland annat i fråga om lokaler. Dessutom föreslogs att

mängden utbildning minskas och att man övergår till mera elektroniska serviceformer i kundbetjäningen. Dessutom föreslogs effektivare användning av ICT-system och också att man avstår från sådana system och applikationer som används endast i liten utsträckning.

Vad tycker du om andra sparsätt?

■ En osaa/halua vastata ■ 1. täysin samaa mieltä ■ 2. ■ 3. ■ 4. ■ 5. ei lainkaan samaa mieltä

I fråga om de övriga sparåtgärderna som föreslås i programmet för hållbar ekonomi förhöll sig de anställda mest positiva till uppskjutning eller minskning av investeringar, men vissa var också av samma åsikt om höjning av skattesatsen, minskning av köpta tjänster och höjning av klientavgifter.

Mest negativa inställningar fanns det till höjning av skattesatsen och höjning av klientavgifter. Gällande köpta tjänster konstaterades också att man inte kan ta ställning utan noggrannare uppgifter.